

HRVATSKI VOJNIK

Broj 190. Godina V. 30. svibnja 2008.

www.hrvatski-vojniki.hr

BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2,10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,80 • SIT 430,00 • SEK 17,00 • NOK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

Pripadnici hrvatske vojske i policije te hrvatski branitelji na 50. međunarodnom vojnom hodočašću u Lurdu o 150. obljetnici Gospina ukazanja

U korist hrvatske države i na ponos hrvatskog naroda

17. OBLJETNICA DANA OSRH I DANA HKoV-a

Snimio: Davor KIRIN

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović

(zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić

(vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:

Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić

(mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir,

(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)

(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Pretpлата:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informira-

nje), devizni račun u Zagrebačkoj banci

30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje),

žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj

165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-

platnike da nakon uplate kopiju uplatnice

pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisak:

Tiskara Zelina d.d.,

K. Krizmanić 1, 10330 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.

252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojn timer.hr>E-mail: hrvojn timer@morh.hr

Naklada: 5800 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2008.Novinarski prilogi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

U Karlovcu obilježena 17. obljetnica Dana OSRH-a i Dana HKoV-a

"Na dobrim tradicijama i iskustvima iz Domovinskog rata mi danas moramo nastaviti izgrađivati osobnost hrvatskog vojnika, dočasnika i časnika, koji će u domovini i svijetu biti prepoznatljivi po znanju, stručnosti i odlučnosti..." rekao je predsjednik Mesić

Strana 4

Svečana akademija u prigodi 17. obljetnice Dana OSRH-a i Dana HKoV-a

"Jedan preostali korak do članstva u NATO-u zaslugom je svih vas koji ste svojim radom pridonijeli tome", poručio je general Lucić, a ministar Vukelić je istaknuo: "Ponosni smo na naše Oružane snage, na sve što su učinile od osnutka, ali i na ono gdje su one danas, u samom vrhu sposobnosti, spremnosti i obučenosti"

Strana 8

Pripadnici hrvatske vojske i policije te hrvatski branitelji na 50. međunarodnom vojnom hodočašću u Lurdu

Sve veći odaziv hodočasnika i sve intenzivnija zastupljenost Hrvatske u organizaciji hodočašća najveće je priznanje djelatnicima Vojnog ordinarijata da uspješno pridonose promidžbi hrvatskih vojno-redarstvenih snaga...

Strana 12

Hyuga - razarač koji to zapravo nije

Šezdeset i dvije godine nakon završetka II. svjetskog rata, japanska ratna flota ponovno u svom sastavu ima pravi nosač letjelica. Japanci su ga klasificirali kao "razarač - nosač helikoptera", ali on je zapravo sve drugo samo ne razarač

Strana 22

Naslovnica snimio Tomislav BRANDT

U Karlovcu obilježena 17. obljetnica Dana OSRH-a i Dana HKoV-a

Svi naši uspjesi počivaju na ljudima

"Na dobrim tradicijama i iskustvima iz Domovinskog rata mi danas moramo nastaviti izgrađivati osobnost hrvatskog vojnika, dočasnika i časnika, koji će u domovini i svijetu biti prepoznatljivi po znanju, stručnosti i odlučnosti. Hrvatskog profesionalnog vojnika vidim kao osobu koja u sebi nosi svu odlučnost branitelja iz Domovinskog rata, ali i osobu koja će biti vrhunski obučena i opremljena", rekao je predsjednik Mesić

— Leida PARLOV, Vesna PINTARIĆ, snimili Davor KIRIN, Tomislav BRANDT —

Središnja svečanost kojom je obilježena 17. obljetnica Dana Oružanih snaga i Dana Hrvatske kopnene vojske održana je 28. svibnja na Gradskom stadionu u Karlovcu, gradu koji je tijekom Domovinskog rata podnio velike žrtve i dao golemi doprinos u obrani Hrvatske. Na njoj su bili najviši civilni i vojni dužnosnici predvođeni predsjednicima države, Sabora i Vlade, Stjepanom Mesićem, Lukom Bebićem i Ivom Sanaderom. Svečanost je bila u znaku brojnih i zanimljivih događanja kojima su predstavljene Oružane snage danas, a započela je postrojavanjem ešelona Hrvatske vojske na Gradskom stadionu NK Karlovac. Nakon pregleda svečanog postroja, prijavak predsjedniku Republi-

ke i vrhovnom zapovjedniku OS-a Stjepanu Mesiću podnio je zapovjednik HKoV-a i čelnik Provedbenog odbora organizacije obljetnice general pukovnik Mladen Kruljac, a nakon intoniranja državne himne minutom šutnje odana je počast poginulim braniteljima.

Ova značajna obljetnica za naše Oružane snage, i to u godini u kojoj je Republika Hrvatska dobila pozivnicu za članstvo u NATO savezu, bila je prigoda da se podsjeti na stvaranje i razvoj naših Oružanih snaga, ulogu koju su odigrale u stvaranju samostalne, neovisne, demokratske i međunarodno priznate Hrvatske, branitelje koji su za svoju domovinu položili ono najvrednije, svoje živote, ali i na ulogu koju danas Oružane

snage imaju u očuvanju mira u svijetu, kao i na njihov daljnji razvoj, poglavito vezan uz naše članstvo u NATO savezu.

"Danas, baš kao i u vrijeme Domovinskog rata, građani Republike Hrvatske imaju siguran oslonac i mogu se pouzdati u svoje Oružane snage, rekao je načelnik GSOSRH-a general zbora Josip Lucić. Istaknuo je i da, sudjelujući u mirovnim misijama, pripadnici OS-a pridonose svjetskom miru i stabilnosti te istodobno šire ugled naše zemlje u svijetu. "Stvorili smo moderne Oružane snage, na koje svi možemo biti ponosni", istaknuo je general Lucić.

"Danas, kad je za nama Domovinski rat i sedamnaest godina izgradnje Oružanih snaga, s pravom možemo

reći da smo ponosni. U Domovinskom ratu obranili smo domovinu, a po svršetku rata Oružane snage su krenule putem reformi da bi dosegnule razinu suvremenih, dobro opremljenih vojski", rekao je ministar obrane Branko Vukelić. Upozorio je na značenje sudjelovanja pripadnika OS-a u mirovnim misijama, iz kojih nam dolaze "pohvale i izvrsne ocjene", te napomenuo kako se težnja da dosegne standarda koji bi nam otvorili vrata euroatlantskih asocijacija ostvaruje, a o čemu najbolje svjedoči

stambeno zbrinjavanje. Podsjećajući na prvo postrojavanje prije sedamnaest godina na stadionu u Zagrebu u Kranjčevićevoj, premijer Sanader je istaknuo kako "s ponosom možemo ustvrditi da na ovom stadionu u Karlovcu zao kružujemo povijesni tijek koji je započet postrojavanjem naših prvih postrojbi na zagrebačkom stadionu. Vojska koja je pobijedila u

Misa u crkvi Srca Isusova

U sklopu središnje proslave Dana Oružanih snaga RH, državna su izaslanstva u Karlovcu položila vijence i zapalila svijeće za poginule branitelje, a potom se u crkvi Srca Isusova bili na misi koju je predvodio vojni ordinarij Josip Jezerinac.

Uz počasni postroj Hrvatske vojske i policije, u ime Predsjednika Republike vijenac je položio general pukovnik Mladen Kruljac, u ime predsjednika Hrvatskog sabora izaslanik Ivan Vučić, a u ime MORH-a ministar obrane Branko Vukelić.

Mons. Jezerinac je u propovijedi rekao da su Oružane snage RH stvorene u posebno složenim ratnim okolnostima, kada je trebalo zaustaviti agresiju na Hrvatsku, dodavši da je postrojbama tada "najveću snagu davala vjera u Boga i zajednička sloga". Iako je podsjetio vjernike na svu muku i žrtve koje su postrojbe u agresiji podnijele, rekao je da su "najveće pobjede jedne oružane sile u srcima njezinih pripadnika, a ne na ratištu", te da je najveći uspjeh stvaranje ozračja tolerancije i mira u svijetu. Mons. Jezerinac je također pozvao medije na širenje demokracije i dijaloga te doprinos u promicanju mira i stvaranju pozitivnog ozračja u društvu, s više pozitivnog pristupa hrvatskim Oružanim snagama.

Predsjednik i vrhovni zapovjednik OSRH Stjepan Mesič u pregledu svečano postrojenih ešelona Hrvatske vojske

pozivnica za punopravno članstvo u NATO savezu. Istaknuo je i kako ključ uspjeha reforme Oružanih snaga i Ministarstva obrane počiva prije svega na ljudima. Upozorio je i na značenje modernizacije Oružanih snaga, ali i na iznimno važne i prioritetne projekte kojima je svrha stvaranje boljih uvjeta života i rada svih pripadnika OS-a, kao što su povećanje plaća, stručno usavršavanje,

ratu pokazala je da može ostvariti i značajne uspjehe u miru te time dodatno pridonijeti sigurnosti i međunarodnoj afirmaciji Republike Hrvatske." Razdoblje stvaranja i konsolidacije Oružanih snaga zaokruženo je, istaknuo je premijer, dobivanjem pozivnice za članstvo u NA-

Najviši državni i vojni vrh nazočio je ovogodišnjem obilježavanju Dana OSRH

TO-u. "Prvi put u našoj povijesti, danas možemo računati na savezništvo s najmoćnijim državama na svijetu s kojima dijelimo iste demokratske vrijednosti", rekao je premijer Sanader te zaključio da će s pobjedničkim iskustvom naših Oružanih snaga, znanjem koje smo stekli u obnovi i razvoju zemlje, Hrvatska u okviru svojih mogućnosti i dalje pridonositi svjetskom miru i stabilnosti.

Na stvaranje i razvoj hrvatskih Oružanih snaga podsjetio je i predsjednik

General zbora Josip Lucić otvorio je prvu fazu uredjenja Zapovjedništva HKoV-a u vojarni "Domobranska"

Hrvatskog sabora Luka Bebić. On je istaknuo kako Hrvatska danas gradi mir te predstavlja ugledni čimbenik u ovom dijelu Europe u stvaranju mira i suradnje među državama.

Čestitajući svim pripadnicima Oružanih snaga njihov dan, predsjednik Republike i vrhovni zapovjednik OS-a Stjepan Mesić je istaknuo kako su upravo oni zajedno sa svim braniteljima i cjelokupnim društvom imali važno mjesto u događanjima koja su dovela do međunarodnog priznanja Hrvatske i oslobađanja njezina teritorija. "U vrlo teškim trenucima preuzeli ste svoj dio odgovornosti i ispunili naša očekivanja". Rekao je kako Republika Hrvatska svoju vanjsku i sigurnosnu politiku temelji na zajedničkom i usklađenom djelovanju međunarodne zajednice te da je pozivnica za NATO savez još jedno priznanje Republici Hrvatskoj za sve reformske napore koje je učinila u demokratskoj tranziciji. Upozorio je i na značenje Oružanih snaga u izgradnji i jačanju međunarodnog položaja Hrvatske. Govoreći o daljnjem razvoju Oružanih snaga, predsjednik Mesić je napomenuo kako od ove godine izgrađujemo profesionalnu vojsku, što je jednako velik izazov za naše društvo kao i za Oružane snage, te da smo novi sustav odlučili graditi u skladu s dobrom praksom i načelima demokratskih političkih poredaka. "Na dobrim tradicijama i iskustvima iz Domovinskog rata, mi danas moramo nastaviti izgrađivati osobnost hrvatskog vojnika, dočasnika i časnika, koji će u domovini i svijetu biti prepoznatljivi po znanju, stručnosti i odlučnosti. Hrvatskog profesionalnog vojnika vidim kao osobu koja u sebi nosi svu odlučnost branitelja iz Domovinskog rata, ali i osobu koja će biti vrhunski obučena i opremljena", rekao je predsjednik Mesić. Očekivanja od Oružanih snaga, istaknuo je, danas su visoka. "Želimo izgrađivati Oružane snage koje će biti ponos naše države, ali isto tako i Oružane snage koje će uvijek i u svim uvjetima biti spremne izvršavati svoje ustavne zadaće i provo-

Jedna od pokaznih vježbi izvedena na kraju svečanosti, izvlačenje snaga helikopterom MI 117S

Predsjednik RH i vrhovni zapovjednik OSRH Stjepan Mesić

Drago mi je da sam danas ovdje, no moram reći da sam bio i na prvom postrojavanju. Smatram kako bi trebalo pojedinačno utvrditi koji su to ljudi bili na prvom postrojavanju, da vidimo njihove sudbine, što su prošli u Domovinskom ratu, čime se danas bave, a svakako i da saznamo koliko je poginulo onih koji su bili na prvom postrojavanju na stadionu u Zagrebu.

Danas smo vidjeli veliko dostignuće naših pilota, naših vojnika, vidjeli smo tek dio vježbi koje oni svakodnevno provode. Upravo te vježbe koriste im kada pružaju usluge mira u svijetu. Naime, nekada smo mi bili konzumenti pomoći drugih zemalja, a danas dajemo pomoć drugima.

Sutra ćemo ispratiti našu postrojbu u još jednu misiju sa željom da obave zadaću koju su dobili i da se svi vrate u punoj snazi. Do sada smo imali tu sreću za razliku od nekih drugih da smo u svim misijama obavili sve zadaće i svi naši vojnici su se vratili.

Proces profesionalizacije koji nas očekuje bit će kontinuirani proces i uvijek će se morati pratiti novosti u tehnici, naoružanju i opremi. Što se tiče strukture vojske, mi smo naše reforme proveli u skladu sa standardima NATO saveza, a prema našim financijskim mogućnostima ćemo osposobljavati mormaričke, zrakoplovne i kopnene snage s najboljim mogućim naoružanjem i opremom.

Predsjednik Vlade Ivo Sanader

Mislim da je dobra praksa i da se obljetnice trebaju obilježavati i izvan Zagreba. Odluka da obilježimo Dan OS-a i Dan HKoV-a u Karlovcu se pokazala punim pogotkom jer je došlo mnogo Karlovčana i žitelja karlovačke županije, a siguran sam i ljudi iz Zagreba i zaista je bilo zadovoljstvo biti danas ovdje.

Ponosni smo na naše Oružane snage koje su svoj put počele prije 17. godina postrojavanjem u Zagrebu u Kranjčevićevoj ulici, a danas sudjelujemo u mirovnim misijama i gotovo smo članica NATO-a. Danas je Hrvatska postala sudionik u rješavanju kriza, a do jučer smo mi bili primatelji pomoći. Ne ne bi bilo tako da se nismo znali sami obraniti i da nismo zaustavili velikosrpsku agresiju. I zato i danas treba reći istinu o Domovinskom ratu, a ona je da je Hrvatska bila napadnuta i da se imala pravo braniti te da smo pobijedili u tom nametnutom ratu.

Treba reći i da ne bi došlo do pozivnice za NATO savez da nismo ostvarili i ispunili političke kriterije i da nismo ostvarili reformu obrambenog sustava. Mi smo imali šest ciklusa Akcijskog plana za članstvo u NATO savezu i svi su ocijenjeni odlično i to je bio jedan od glavnih kriterija za pozivnicu koju smo dobili u travnju u Bukureštu.

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić

Istaknuo bih izvanredno dostignuće naših postrojbi, posebno zrakoplovstva. Hrvatska vojska će, u to sam duboko uvjeren, u sklopu NATO saveza biti elitna vojska. Mi možemo pridonijeti svjetskom miru, a to pokazuju i naše Oružane snage i postrojbe koje šaljemo u misije da doprinosе miru i stabilizaciji na 16 različitih mjesta diljem svijeta. To znači da smo cijenjeni. Sedamnaest godina je prošlo od dana kada smo prvi put gledali kako se postrojavaju naše OS i tada smo bili ispunjeni nadom i ponosom, a danas smo ispunjeni ponosom jer nada se ostvarila.

Načelnik Glavnog stožera OSRH general zbora Josip Lucić

Potpuno sam zadovoljan našim Oružanim snagama jer 17 godina i nakon svega kroz što su Oružane snage prošle u svojoj izgradnji, transformacijom iz ratne u mirnodopsku, ovo su sigurno veliki uspjesi i pohvalio bih pripadnike OS-a koji su ovdje, na području cijele Hrvatske i u svijetu. Čestitam im.

Izložba fotografija i plakata

U prigodi Dana OSRH-a i Dana HKoV-a, u karlovačkom Zorin domu postavljena je prigodna izložba četrdesetak fotografija o Oružanim snagama RH autora Tomislava Brandta i Davora Kirina. Osim fotografija posjetitelji su imali prilike vidjeti i izloženih dvadesetak promidžbenih plakata što ih je Odjel hrvatskih vojnih glasila dosad izradio za brojne obiljetnice i obilježavanje značajnih datuma te potrebe OSRH-a.

Izložbu su razgledali najviši dužnosnici MORH-a i OSRH-a te brojni posjetitelji.

diti našu sigurnosnu politiku", istaknuo je vrhovni zapovjednik te pripadnicima OS-a poručio kako od njih traži odgovorno upravljanje sustavom i stalno djelovanje radi ispunjavanja svih očekivanja koje imamo u obrambenom sustavu.

Posebno zanimljiv i dojmljiv završetak svečanosti na stadionu u Karlovcu označilo je ispaljivanje sedamnaest počasnih plotuna iz dvanaest topova 76 mm. Uz letački program HRZ-a, koji je završio efektinim nastupom naše akrogrupe "Kрила Oluje", izvedene su i situacijske vježbe iskrcavanja snaga iz helikoptera na nepristupačni teren, izvlačenje snaga

helikopterom i rješavanje talačke situacije, za gledatelje atraktivnih, ali itekako složenih i zahtjevnih. Svečanost obilježavanja Dana Oružanih snaga završila je s veličanstvenim desantiranjem iz helikoptera, 17 padobranaca, s visine od 2000 metara.

Nakon završetka središnje proslave na karlovačkom stadionu predsjednik i vrhovni zapovjednik Stjepan Mesić, predsjednik Sabora Luka Bebić, premijer Ivo Sanader, ministar obrane Branko Vukelić te ostali vojni i civilni uzvanici uputili su se prema vojarni "Domobranska". U vojarni je načelnik Glavnog stože-

ra OSRH-a general zbora Josip Lucić simboličnim rezanjem vrpce otvorio prvu fazu uređenja Zapovjedništva HKoV-a te postav muzejskih ekspozata borbene i neborbene tehnike iz Domovinskog rata, koju su potom uzvanici imali prilike i razgledati. ■

Poštovani vojnici, mornari, dočasnici, časnici, generali i admirali, kadeti, državni službenici i namještenici, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske,

čestitamo vam

**DAN ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE
I DAN HRVATSKE KOPNENE VOJSKE**

Obilježavajući sedamnaestu obljetnicu stvaranja Oružanih snaga Republike Hrvatske, svjesni smo da smo u velikoj mjeri dostigli zadane ciljeve, što potvrđuje pozivnica za punopravno članstvo u NATO savezu, no pred nama i dalje stoje odgovorne zadatke. Stvorili smo moderne Oružane snage na koje svi možemo i moramo biti ponosni, izvršavamo sve zadatke pred nas postavljene, provodimo reforme i modernizaciju, a u kratkom vremenu istakli smo se svojim radom i izvan okvira Domovine, te postali poželjan partner u međunarodnim aktivnostima. Uz to, prebrodili smo promjene koje nosi neminovnost transformacije i prilagodbe obrambenog sustava.

Upućujemo najiskrenije čestitke povodom Dana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Dana Hrvatske kopnene vojske svim pripadnicima Oružanih snaga RH u Domovini i u mirovnim misijama, vjerujući kako ćete i nadalje savjesno, odgovorno i profesionalno obavljati sve zadatke, na ponos, zadovoljstvo i dobrobit svih građana Republike Hrvatske.

Uvjereni smo kako ćemo i ubuduće, zajedno s drugim državama okruženja, graditi sigurnu i stabilnu međunarodnu zajednicu, a u Republici Hrvatskoj uspješno djelovati u složenim uvjetima mirnodopskih zadaća preustroja i prilagođavanja sustava suvremenim standardima i potrebama.

Obilježavajući Dan Oružanih snaga RH i Dan Hrvatske kopnene vojske, s posebnim pijetetom prisjećamo se poginulih, ranjenih i nestalih hrvatskih branitelja u Domovinskom ratu, te svih žrtava za slobodu i samostalnost naše Domovine. Čuvajmo uspomenu na njih kao zahvalu za sve žrtve radi našeg boljeg sutra!

MINISTAR OBRANE
Branko Vukelić

NAČELNIK GSOSRH
general zbora
Josip Lucić

Svečana akademija u prigodi
17. obljetnice Dana OSRH-a i Dana HKoV-a

Ponosni smo na naše Oružane snage

“Jedan preostali korak do članstva u NATO-u zasluga je svih vas koji ste svojim radom pridonijeli tome“, poručio je general Lucić, a ministar Vukelić je istaknuo: „Ponosni smo na naše Oružane snage, na sve što su učinile od osnutka, ali i na ono gdje su one danas, u samom vrhu sposobnosti, spremnosti i obučenosti“

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN

Čestitajući promaknutima i nagrađenima, ministar je istaknuo da je, bez obzira na ratno ili mirnodopsko razdoblje, za sva postignuća naših OS uvijek najzaslužniji bio čovjek, osposobljen i motiviran

Povodom Dana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Dana Hrvatske kopnene vojske 27. svibnja je u zagrebačkom Domu HV-a “Zvonimir” održana svečana akademija, na kojoj je središnji događaj bila dodjela promaknuća, odlikovanja, pohvala i nagrada djelatnicima MORH-a, GSOSRH-a i pristožernih postrojbi.

Osim dobitnika priznanja, na akademiji su bili i brojni visokopozicionirani dužnosnici MORH-a i OSRH-a, počevši s izaslanikom Predsjednika Republike Hrvatske i načelnikom GSOSRH-a generalom zbora Josipom Lucićem i ministrom obrane Brankom Vukelićem.

Nakon intoniranja državne himne u izvedbi Orkestra HV-a i minute šutnje za sve poginule i nestale hrvatske branitelje, uslijedio je govor ministra Vukelića, koji je 17. obljetnicu stvaranja naših Oružanih snaga proglasio posebnom, jer se poklapa s godinom u kojoj je RH dobila pozivnicu za članstvo u NATO-u. Čestitajući promaknutima i nagrađenima, ministar je istaknuo da je, bez obzira na ratno ili mirnodopsko razdoblje, za sva postignuća naših OS uvijek najzaslužniji bio čovjek, osposobljen i motiviran. “Ponosni smo na naše Oružane snage, na sve što su učinile od osnutka, ali i na ono gdje su one danas, u samom vrhu sposobnosti, spremnosti i obučenosti“, rekao je ministar Vukelić.

General zbora Josip Lucić, ovom prigodom u dvostruko ulozi, podsjetio je na sve naše uspjehe“, od obrane zemlje, pa sve do reformi koje vode k NATO-u i EU-u. “Svojim radom ste pridonijeli da dođemo do ovog trenutka“, rekao je general, uz poruku da je jedan preostali korak prema članstvu u NATO-u “zasluga svih vas koji ste svojim radom pridonijeli tome“. Lucić je osobito istaknuo naše vojnike koji djeluju izvan granica RH, u 13 zemalja svijeta, i “ondje pokazuju svoju profesionalnost“. U ime promaknutih i nagrađenih zahvalio je kontraadmiral Ante Urlić. Izražavajući ponos na sve uspjehe, podsjetio je na to da je “vrijeme koje dolazi vrlo zahtjevno i tražit će još veće angažiranje“.

Promaknuća, odlikovanja, pohvale i nagrade dodijeljene ovom prigodom odnose se isključivo na djelatnike MO-RH-a, GSOSRH-a i pristožernih postrojbi. Izdvajamo promaknuće komandira Ante Urlića u čin kontraadmirala i brigadira Milana Kneževića u čin brigadnog generala. U čin brigadira promaknuti su pukovnici Miroslav Komar, Igor Mandarić i Bosiljko Mijatović. Promaknuto je 15 novih pukovnika, 26 bojnika, 19 satnika, dva natporučnika i jedan poručnik. Najviša odlikovanja dobili su brigadni general Dragutin Repinc (Red kneza Branimira s ogrlicom) i umirovljeni brigadni general Pavao Krpan (Red bana Jelačića). Još 12 djelatnika dobilo je odlikovanja Reda hrvatskog trolista ili Reda hrvatskog pletera. ■

Uručenje promaknuća odlikovanja, pohvala i nagrada

Promocija djelatnika SzOiDL Požega

U Središtu za obuku i doktrinu logistike Požega, 21. svibnja je upriličena svečana promocija djelatnika SzOiDL Požega, koji su odslušali i uspješno položili skupinu pedagoško-psiholoških predmeta na Sveučilištu u Zadru.

Potvrđnice je dobilo 62 djelatnika, časnika i dočasnika.

Na svečanosti su uz polaznike bili zapovjednik Zapovjedništva za potporu brigadni general Mate Ostović, gosti HZZ-a iz Zemunika, rek-

tor Sveučilišta u Zadru profesor dr. sc. znanosti Ante Uglešić, profesori zadarskog Sveučilišta, predstavnik požeškog Veleučilišta te prodekan za nastavu Dinko Zima.

Goste i sve nazočne pozdravio je zapovjednik Središta za obuku i doktrinu logistike Požega, brigadir Ivan Valentić. Upozorio je na značenje takvih tečajeva za osobni razvoj djelatnika te njihov doprinos u provođenju obuke s polaznicima koji dolaze u ovo Središte. Oposobljeni djelatnici će također pružati potporu Hrvatskom vojnom učilištu u izobrazbi pripadnika OSRH-a u funkcionalnom području logistike. Zahvalio je na potpori Zapovjedništva za potporu, Hrvatskom vojnom učilištu, Vojnoj bazi

u Zemuniku, te rektoru i profesorima zadarskog Sveučilišta.

Nazočnima se obratio zapovjednik ZzP-a brigadirni general Ostović ističući značenje stalne izobrazbe riječima: "Učiti moramo cijeli život, jer samo tako možemo ostvariti zacrtane ciljeve i standarde, koji su sve zahtjevniji." Poželio je svim polaznicima mnogo uspjeha u daljnjem radu. Zahvalio je rektoru zadarskog Sveučilišta i profesorima koji su se uključili u izobrazbu naših dočasnika i časnika. Rektor zadarskog Sveučilišta prof.dr. sc. Uglešić osvrnuo se na rad Sveučilišta naglašavajući da su otvoreni za suradnju s Oružanim snagama i da su spremni dati svoj doprinos njihovom razvoju.

Svečanost su svojim muziciranjem uljepšali polaznici glazbene škole u Požegi.

OJI

Posjet izaslanstva MO i OS Crne Gore

Izaslanstvo Ministarstva obrane i Oružanih snaga Crne Gore boravilo je od 13. do 15. svibnja u posjetu Oružanim snagama RH, koji je planiran u sklopu aktivnosti bilateralne suradnje pod nazivom "Personalno upravljanje, izobrazba i profesionalni razvoj, privlačenje i zadržavanje osoblja, obostrana iskustva".

U izaslanstvu Crne Gore bili su pukovnik Čedomir Marinović, načelnik J-1 GS VCG, pukovnik Radoslav Miljković, J-1 GS VCG, Milivoje Vučković, GS, i Slobodanka Doderović iz Sektora za ljudske resurse MOCG-a. MORH i OSRH predstavljali su brigadir Ivica Kinder, zamjenik načelnika Uprave za personalne poslove, brigadir Joško Karamatić iz Personalne službe MORH-a, pu-

kovnik Vlado Gruić iz Središnjice za upravljanje osobljem, te brigadir Tino Mindoljević, bojnič Darko Žeželj i satnik Robert Šipek iz Uprave za personalne poslove.

Naše je izaslanstvo goste iz Crne Gore upoznalo sa sustavom personalnog upravljanja u MORH-u i OSRH-u te s provedbenim aspektima DPR-a i Provedbenog plana upravljanja osobljem.

Razgovaralo se i o aktualnim procesima na području vojnog školovanja te o novom načinu školovanja časnika i dočasnika OSRH-a prema Konceptu izobrazbe. Prezentacijom pod nazivom "Pribavljanje osoblja za potrebe OSRH" gosti su upoznati s polazištima osnivanja Seleksijskog središta te iskustvima OSRH-a do danas.

I. KINDER

Značajke nužne za uspješno rješavanje problema

Nijedan problem, a posebno onaj koji se tiče međuljudskih odnosa, nije nastao preko noći, već se razvijao postupno i u duljem vremenskom razdoblju. Zato i za njegovo rješenje treba vremena, ali i razgovora, a ponajviše obostranog slušanja. U poslovnom svijetu, model ponašanja predstavljaju upravo nadređene osobe, a u vojsci zapovjedna struktura ima i odgovornost za rješavanje takvih zapreka

Suzana FILJAK

Oslušnemo li razgovore oko nas: u tramvajima, trgovinama, kafićima, na tržnicama, neslužbene razgovore na poslu, razgovore na mobitel i na svim drugim mjestima gdje ljudi spontano razgovaraju, i napravimo li jednostavnu statističku raščlambu tema takvih razgovora, doći ćemo do zanimljivog otkrića da se u većini razgovora (oko 70%) provlači tema problema vezanih uz međuljudske odnose. Ostali razgovori bave se sportom, a samo u malom omjeru politikom i automobilima. Druge teme takvih spontanih razgovora zanemarivo su rijetke.

Problemi vezani uz odnose s drugim ljudima ne oduzimaju samo znatan prostor i vrijeme u našim razgovorima s nekim trećim ljudima, već mogu značiti ozbiljne teškoće u socijalnom funkcioniranju. Problemi međuljudskih odnosa jednako su zastupljeni u najužoj obitelji, s rođacima, susjedima, prijateljima, pa sve do radnog mjesta: u odnosu prema nadređenima, suradnicima, pa čak i podređenima. Ovi problemi mogu biti po svom obliku i težini vrlo raznoliki, neznatni ili ozbiljni, zabavni, tragični ili tragi-komični, očekivani ili nepredvidivi, privremeni ili stalni, osobni ili pak zajednički za određenu skupinu ljudi. Ozbiljni problemi mogu pak biti takvi da osoba zbog njih trpi teške duševne (i tjelesne) boli pa joj je ozbiljno narušeno i zdravlje. Teškoće vezane uz međuljudske odnose ozbiljan su problem i na poslu, zbog čega radna učinkovitost može biti znatno narušena.

Razinu i težinu osobnog problema teško je odrediti jer u najvećoj mjeri ovisi o samoj osobi koju je problem pogodio i koja zbog njega trpi. Ono što je za neku osobu velik problem, drugu može tek neznatno uznemiriti, i dok nekoga jedna teškoća duboko muči, za drugoga to može biti zanimljiv izazov. Problem je zapravo u raskoraku između dostižne stvarnosti i osobnih želja i ciljeva. Kako pristupamo tom raskoraku (mirimo li se s danim okolnostima, okrivljujemo li lošu sreću ili druge ljude oko sebe, ili pokušavamo smanjiti raskorak i dosegnuti svoje želje ne ugrožavajući druge ljude oko sebe) zapravo je način kako rješavamo svoje probleme.

Za pravo rješenje problema važno je razumjeti problem i njegovo podrijetlo. Bez toga ne znamo kako možemo postupati i što treba mijenjati. Dakako, osoba može vjerovati

da netko drugi mora poduzeti određene mjere kako bi se problem riješio, no sve dok ona ima teškoće u vezi s tim - to je njezin problem. Nadalje, nijedan problem, a posebno onaj koji se tiče međuljudskih odnosa, nije nastao preko noći, već se razvijao postupno i u duljem vremenskom razdoblju. Zato i za njegovo rješenje treba vremena, ali i razgovora, a ponajviše obostranog slušanja. U poslovnom svijetu, model ponašanja predstavljaju upravo nadređene osobe, a u vojsci zapovjedna struktura ima i odgovornost za rješavanje takvih zapreka.

Osobe koje se uspješno nose sa životnim teškoćama i znaju rješavati svoje (a ponekad i tuđe) probleme pokazuju da ih rese neke zajedničke značajke: stalna spremnost za probleme (a ne bježanje od problema) i pripravnost priznavanja da teškoće postoje. Ne srame

se potražiti pomoć (prijatelja ili stručnjaka) kako bi riješile nastale teškoće. O problemima ne gundaju i nikoga ne optužuju za njih već propituju svoju odgovornost, kako u nastanku problema, tako i u budućim postupcima kojima se problem može riješiti (ali bez patetičnog samookrivljivanja). Ako i govore o svojim teškoćama, problematiku iznose sažeto i realno, ne traže sažaljenje drugih, niti kritizerski okrivljuju druge, a kod zajedničkih problema ne šire malodušnost i paniku. S takvim ljudima obično lako razgovaramo jer više

slušaju nego što govore i nikada ne drže prodike. Iako gotovo da i ne daju savjete, nakon razgovora s njima stvari se toliko razjasne da se jasnije razabiru uzroci problema i mogući putevi za njihovo rješavanje. Ako i savjetuju, njihovi savjeti su nenametljivi i neobvezatni. Između ostalog, takve osobe lakše nego drugi prepoznaju ljude koji su zaglibili u teškoće (a sami to još ne žele priznati ni sebi, a kamoli drugima).

Zdrav optimizam, nepodlijeganje malodušnosti te stav da problem treba riješiti što prije i da put do rješenja nije samo jedan - najvažnije su osobine ljudi koji se znaju nositi s osobnim i poslovnim problemima. Takve osobine zasigurno bi trebala razviti svaka osoba koja upravlja drugim ljudima i organizira posao. Zrelim odnosom prema sebi, drugim ljudima i mogućim problemima, teškoće i problemi se prepoznaju vrlo rano, i to prije kritične faze, kada teškoće postaju teško premostive. ■

Živjeti u Ghoru

Živjeti u Ghoru, u Chagcharanu. Pokušavam usporediti s nečim već viđenim, doživljenim. Ostajem bez drugog dijela usporedbe, ovdje među planinama. Uspavani Ghor s pravilima života koja se ne uče, s kojima se rađa. Teško ga je razumjeti...

Dražen JONJIĆ

Zapravo, Abdulah, Kerim, Osman i ne očekuju od mene da razumijem. I nitko nam neće zamjeriti ako među brda i kubistička sela zađemo kao u etnografski muzej, ne dirajući eksponate. Ja sam tek jedan od prolaznika, baš poput Josiaha Harlana i tko zna koliko drugih. Zazelenjet će se u proljeće ono malo trave u dolinama oko Hari Ruda. Spustit će se stočari vodeći svoje blago. Baš kao tisućljeće prije, baš kao što će i njihovi prauunci to činiti. Bijeli putovi razlili su se od Chagcharana prema obećavajućoj budućnosti u Heratu ili Kabulu. Svatko ima prava na svoje snove. Prašina ghorske metro-pole uvlači se u svaku poru tijela. Iskonski, nepromijenjeni oblik življenja nagoni da ga zagledate i da ga na neki način zavolite. Ostat će godinama u mirisima i oblicima, i kad se zrakoplov odlijepi s piste zamalo zaboravljenog aerodroma, dižući neopisivu prašinu prema gradu bez ijednog metra asfalta. Ostat će sjećanja na znatiželjne dječje oči u Dowlat Yaru, Sharaku, Chahar Sadehu, na udaljene distrikte kojima je Chagcharan pojam nečega gradskog, nečega zbog čega je vrijedno upregnuti volju i maštu. Stići u središte arhetipske provincije, odakle su željene destinacije podjednako udaljene. Ghor, gdje želja da hrana potraje tijekom surove zime postaje žudnja za opstankom. Zagledan u kristalno nebo, mali će Muhammad poželjeti postati liječnik, znajući kako mu neće izmaknuti mršave ovce, ili trgovac na lokalnom bazaru, mijenjajući ono nešto svoje robe za nešto potrebnije. Maštat će Muhammad dok se, trepavica okovanih ledom, u surova zimska praskozorja, vodeći pretovarenog magarca bude vraćao svojim snovima, pomno zaključanima u kutku jedine sobe u očevoj kući. I nikome neće otkrivati ponajveću tajnu koju ima, pronaći one egzotične svjetove u kojima ljudi ne razmišljaju o vodi i svjetlu, grijanju. U dugim zimskim noći-

ma crtat će zamišljene svjetove vedrim tonovima želja. Sjetit ću se dana kada me je, ničim do prijateljskim osjećajima izazvan, pripustio u svoje izmaštano dvorište. Ponekad je tužno uvjeriti se kako stvari o kojima ne razmišljamo postaju predmetom žudnje.

Ispod chagcharanskog mosta leži Hari Rud, sputan na putu u pustinjaško ništavilo. Kao da se ne buni. Skuplja priče što se nevjerojatno lako kotrljaju s mosta. Za neka buduća proljeća, za neka već proživljena stoljeća. Za Ghor, koji nećemo promijeniti koliko god se naprezali. Za usporenost i ustaljenost uzvišenih, racionalnih kretnji seoskog glavarara u dalekom selu Espesang. Tihi, ravnomjerni glas, oči koje gledaju nekamo u daljinu, mekana ruka koju bi žustra europska gesta zasigurno slomila. U rečenici, u disanju, nakupila se lokalna mudrost, iskonska pravičnost, plemenska povijest.

Primio me takav Ghor, u početku pomalo nepovjerljiv, a zatim postupno pričajući priču za uši koje je žele slušati, ondje gdje su se najljepše slike skrile u tišinama stanki. Primio me Ghor ne tražeći ništa zauzvrat. Nije me ni zvao. Kad sam tu, neka me! I ako opet navratim, neću mu biti na smetnji. U ovakvim mjestima, na pola puta između željenih sanja, nitko tko ne želi dirati davno izgrađeni mir nije na smetnji. Upoznavali smo njegove putove i stranputice, njegova uspavana smeđa sela, kojima smo počesto bili jedini gosti u posljednjih desetak godina. Upoznao je tamo neki daleki svijet, saznao kako tamo negdje daleko postoji Hrvatska i kako njezini veleposlanici u Ghoru imaju razumijevanja za goleme teškoće u življenju ljudi osuđenih - zbog same činjenice što su se rodili u tim planinama - na vrlo definirane sudbine, limitirane budućnosti i teške sadašnjosti. Trudili smo se ne remetiti mir. A Ghor je navikao na prolaznike... ■

Pripadnici hrvatske vojske i policije te hrvatski branitelji na 50. međunarodnom vojnom hodočašću u Lurdu o 150. obljetnici Gospina ukazanja

U korist hrvatske države i na ponos hrvatskog naroda

Sve veći odaziv hodočasnika i sve intenzivnija zastupljenost Hrvatske u organizaciji hodočašća najveće je priznanje djelatnicima Vojnog ordinarijata da uspješno pridonose promidžbi hrvatskih vojno-redarstvenih snaga, u korist hrvatske države i na ponos hrvatskog naroda

— Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT —

Tisuće vojnika iz cijeloga svijeta okupljeni u zajedničkoj molitvi i slavlju Majke Božje, deseci tisuća hodočasnika koji žele svjedočiti svoju vjeru s pripadnicima oružanih i redarstvenih snaga, bolesnici, invalidi, mladi i stari, svatko sa svojim željama i nadama, svi zajedno u vjeri da će im Gospa pomoći - to je slika Lurda koja već punih pedeset godina odlazi u svijet iz malog mjesta na jugu Francuske, gdje se prije točno 150 godina djevojčica Bernardica ukazala Majka Božja.

Tako je bilo i ove godine, kada su pripadnici hrvatske vojske i policije po šesnaesti put sudjelovali na Međunarodnom vojnom hodočašću u Lurdu, a o 150. obljetnici Gospina ukazanja zajedno s njima u Lurd su hodočastili djelatnici ministarstava obrane i policije te pripadnici vatrogasne zajednice, hrvatski branitelji i članovi njihovih obitelji te pripadnici hrvatske komponente u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kao i brojni drugi hodočasnici iz svih krajeva Hrvatske i šire. Između više od stotinu tisuća hodočasnika, koliko se procjenjuje da ih je istodobno hodočastilo potkraj svibnja u Lurd, bilo je oko 28 tisuća sudionika vojnog hodočašća iz 38 zemalja svijeta,

od kojih je oko 2300 hrvatskih hodočasnika koji su u organizaciji Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj sudjelovali na ovogodišnjem, jubilarnom hodočašću.

I ponizni i ponosni

Hodočašće je počelo 20. svibnja misnim slavljem na Zagrebačkom velesajmu, odakle su se hodočasnici u 48 autobusa uputili u Lurd, a održano je pod geslom "Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem" (Iv 14,27). Govoreći o važnosti mira na homiliji uoči puta, biskup Juraj Jezerinac, vojni ordinarij, poručio je da nema globalnog pomirenja bez mira u dušama ljudi, napomenuvši kako nam taj mir može dati samo Isus Krist. Tom prigodom hodočasnike je pozdravio i zapovjednik ovogodišnjeg hodočašća, brigadni general Slaven Zdilar, a nakon mise hodočasnici su krenuli put Lurda. Na tom putu zaustavili su se na već tradicionalnim postajama - u Avignonu, gdje je u katedrali slušena misa na kojoj je propovijedao vojni kapelan o. Ivo Topalović, i u Carcassonneu, poznatom vinarskom i turističkom središtu u kojemu je sačuvana najveća srednjovjekovna utvrda u Europi.

**Brigadni general Slaven Zdilar,
zapovjednik ovogodišnjeg hodočašća:**

Bila mi je čast biti zapovjednikom 16. hodočašća hrvatske vojske i policije u jubilarnoj godini, kada gotovo sav katolički svijet želi posjetiti jedno od najpoznatijih i najvećih Gospinih svetišta. Dostojno smo predstavili naše Oružane snage, a zajedno s pripadnicima policije i vatrogasaca te ostalim hrvatskim hodočasnicima promovirali smo i našu državu. Poseban je doživljaj vidjeti hrvatski postroj na ulicama Lurda uz zvuke hrvatskih koračnica, čemu su svje-dočili i brojni hodočasnici iz drugih zemalja, ne skrivajući svoje oduševljenje.

Na svetkovinu Tijelova, 22. svibnja, u bazilici svete Krunice služena je misa za hrvatske hodočasnike, na kojoj je propovijedao vojni kapelan fra Žarko Relota. Osvrnuvši se na negativno percipiranje Crkve od onih koji njezino vrlo široko povijesno razdoblje najčešće definiraju kao "mračni srednji vijek", svoju je homiliju posvetio pozitivnostima Crkve, "njezinim do danas održivim i nenadmašivim pobožnostima, koje su na plastičan način bile javni iskaz želje da se vlastita vjera posvje-doči širim društvenim masama".

Toga su se dana hrvatski hodočasnici uputili i na križni put, noseći zavjetnu svijeću na putu prema Špilji ukazanja, a na kraju je propovijedao fra Ivan Nimac, biskupijski vikar za pastoral. Podsjećajući na sve hrvatske križne putove, poručio je da hrvatski hodočasnici u Lurdu mogu u osobnim patnjama i stradanjima svoga naroda iskusiti milosnu snagu križnoga puta, zazivajući Gospu Lurdsku "da nam pomogne svakodnevno prigrliti križ s kojim ćemo pobijediti svako zlo". Nakon križnog puta uslijedilo je pokorničko bogoslužje, koje je predvodio mons. Josip Šantić, generalni vikar Vojnog ordinarijata. Bila je to prilika za sve koji su se željeli ispovjediti, a na to je posebno motivirao opći oprost što ga je proglasio papa Benedikt XVI. povodom 150. obljetnice ukazanja u Lurdu. Na misnom slavlju u župnoj crkvi Srca Isusova, gdje je krštena sv. Bernardica, propovijedao je don Tomo Knežević iz Bosne i Hercegovine. Prisjećajući se svih poginulih hrvatskih branitelja, istaknuo je važnost njihove žrtve te pozvao na zajedništvo hrvatskog naroda, kako nacionalno tako i vjersko.

Svečanost otvaranja ovogodišnjega vojnog hodočašća održana je u bazilici sv. Pija X., a u međunarodnom mimohodu sudjelovalo je stotinu hrvatskih hodočasnika i Orkestar Hrvatske vojske. Ozračje unutar bazilike podsjećalo je na nogometni stadion uoči važne utakmice - sa svih strana hodočasnici su uzvicima i pjesmom pozdravljali svoj narod i domovinu, a najmoćniji u takvom iskazivanju nacionalnih osjećaja bili su Hrvati, zbog čega će taj događaj sasvim sigurno mnogima ostati urezan u sjećanje. Čuti u Lurdu dvije tisuće hrvatskih hodočasnika kako gromoglasno uzviču ime Lijepe Naše i pjevaju domoljubne pjesme

Dr. Ivo Sanader, predsjednik Vlade:

Prvi put sam u Lurdu i moram priznati da me se doista sve skupa dojmilo. Želim ujedno odati priznanje onima koji održavaju ovu tradiciju, ponajprije biskupu Jezerincu i mons. Šantiću, kao i svim hrvatskim hodočasnicima. Drago mi je što smo tako dobro predstavljani i zastupljeni na ovome i svim dosadašnjim međunarodnim vojnim hodočašćima na kojima su sudjelovali hrvatski vojnici, policajci i branitelji. Nadam se da ćemo s tom sjajnom tradicijom nastaviti i ubuduće.

■ Na međunarodnoj misi za sve hodočasnike mons. Josipu Šantižu uručen je križ kao svojevrsno priznanje za golemi doprinos u organizaciji i provedbi Međunarodnog vojnog hodočašća, a on je potom istaknuo da zasluge za to pripadaju svim djelatnicima Vojnog ordinarijata (desno)

jedinstven je osjećaj, koji uvijek iznova budi ponos i duboke emocije. Ponosni možemo biti i na činjenicu što je od ove godine među platnima s likovima velikih svetaca svijeta koji krase zidove bazilike i naš bl. Alojzije Stepinac, smješten desno od biskupskog trona odmah do Gospe Lurdske.

Mnogo je prigoda u Lurdu u kojima Hrvati mogu biti ponosni, a jedna od takvih bila je i procesija s Presvetim Oltarskim Sakramentom, u kojoj su također pojedini Hrvati imali važnu ulogu. Mons. Šantić sudjelovao je u procesiji noseći Presveto, kao i pripadnici povijesnih postrojbi, djelatnik Vojnog ordinarijata Vladimir Krpan molio

Mons. Josip Šantić, generalni vikar Vojnog ordinarijata:

Svaki put u ovo vrijeme naviru brojni osjećaji. Ovdje smo zahvaljujući dvojici svećenika iz Francuske i Njemačke, koji su netom nakon rata odlučili učiniti nešto za mir između njihovih zemalja. Pokrenuli su masu te su i drugi odlučili pridružiti im se. Vojnici su počeli dolaziti ovamo kako bi molili. Od 1993. godine dolaze i hrvatski vojnici i policajci. Europa će biti sretna, kao i Hrvatska, ako se vrati Mariji. Njezina kruna s dvanaest zvijezda ogleđa se i u europskoj zastavi. Ja ću biti sretan ako naš hrvatski narod shvati koliko je važno vratiti se izvornim vrijednostima.

Biskup Juraj Jezerinac, vojni ordinarij:

Ove godine slavimo 150. obljetnicu ukazanja Majke Božje u Lurdu i 50. obljetnicu hodočašća vojski svijeta u Lurdu. Vojno hodočašće pokazalo se do sada opravdanim i nužnim za stvaranje mira u svijetu povezivanjem zemalja i naroda, napose u Europi. Činjenica je da nitko nije dao tako golem doprinos miru u Europi i stvaranju ujedinjene Europe kao vojna hodočašća.

je na hrvatskom, a tijekom procesije pjevali su Klapa HRM-a "Sveti Juraj" iz Splita i grupa Fides iz Zagreba. I tijekom procesije sa svijećama molilo se i pjevalo na hrvatskom, jednom od devet službenih jezika Međunarodnog vojnog hodočašća. Međunarodnu misu pred Špiplom ukazanja za sve koji govore slavenskim jezicima predvodio je biskup Jezerinac, euharistijska molitva bila je na latinskom kao znak jedinstva Crkve, a čitanja i Evanđelje na slovenskom i poljskom jeziku. "Neka ovaj naš susret vojnika iz Europe i svijeta pridonese miru u našim srcima, našim obiteljima, u našem narodu i među narodima te u cijelome svijetu", poručio je biskup Jezerinac na kraju povijesti.

Premijer Sanader s izaslanstvom Vlade u Lurdu

Da Hrvati u Lurdu s pravom mogu biti ponosni zaključio je i hrvatski premijer dr. Ivo Sanader, koji se zajedno s izaslanstvom Vlade RH pridružio hrvatskim hodočasnici-ma. Uz biskupa Jezerinca i mons. Šantića te zapovjednika hodočašća generala Zdilara i njegovoga zamjenika generala Dragu Matanovića, u Lurdu su ih dočekali državni tajnici MORH-a i MUP-a te MOBMS-a Željko Goršić i Ivo Bačić te Kruno Mesarić, kao i veleposlanik RH u Francuskoj Mirko Galić te vojni izaslanik, pukovnik An-

drija Šakić. Hrvatsko je izaslanstvo, u kojemu su uz premijera bili potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor te ministri unutarnjih poslova i kulture Berislav Rončević i Božo Biškupić, primio lurdski gradonačelnik Jean Pierre Artigana. Prilikom susreta izrazio je brojne pohvale Hrvatskoj, kako za doprinos Međunarodnome vojnom hodočašću u Lurdu tako i za napore učinjene na putu u Europsku uniju, istaknuvši pritom potporu Francuske Hrvatskoj za što brži ulazak u EU. I premijer Sanader izrazio je zadovoljstvo zbog izvrsnih odnosa naših dviju zemalja, napominjući da su Hrvatska i Francuska u povijesti njegovale prijateljske odnose.

Visoko hrvatsko izaslanstvo predvođeno premijerom sastalo se potom i s dijelom hrvatskih hodočas-

Procesija s Presvetim u kojoj je sudjelovao mons. Josip Santiz

nika, među kojima su bili branitelji, ratni zapovjednici i vojni invalidi te članovi obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, a upriličen je i susret s hodočasnicima smještenima u vojnom taboru. Tom prilikom uime domaćina goste je pozdravio vojni kapelan o. Vlado Mandura, a potom se okupljenima, među kojima su bili pripadnici vojske i policije te kadeti, obratio premijer Sanader. "Čestitam vam što ste svih ovih godina pronosili i veličali ime Hrvatske ovdje u Lurdu", poručio je, napominjući kako se u samo nekoliko sati i sam uvjerio u dobru promidžbu Hrvatske u tom gradiću, u koji već 150 godina hodočaste milijuni vjernika. U svom se obraćanju posebno osvrnuo na važnost hrvatskog jedinstva i zajedništva, ističući da prošlost trebamo pamtit, ali da snagu trebamo uložiti u stvaranje bolje sadašnjosti i

Umirovljeni bojni Paško Glasnović, koji je 40 puta hodočastio u Lurdu:

U godini velikih jubileja koje slavimo ovdje u Lurdu, i ja obilježavam svojevrsni jubilej. Hodočastim otkad sam se zavjetovao Gospi Lurdsnoj, koja mi je pomogla kad sam bio teško bolesan. Od četrdeset puta, koliko sam do sada hodočastio u Lurdu, dvanaest puta sam sudjelovao na Međunarodnom vojnom hodočašću. Dolazak s pripadnicima hrvatske vojske i policije, među kojima sam tijekom svih ovih godina stekao i brojne prijatelje, daje mi poseban osjećaj sigurnosti i zajedništva - kao da je cijela Hrvatska u Lurdu.

budućnosti, te da se napokon moramo prestati dijeliti na "lijeve" i "desne", napomenuvši da je nacionalni interes iznad svega. Hrvatsko izaslanstvo sudjelovalo je i na međunarodnoj misi za sve hodočasnike, a tijekom boravka u Lurdu premijer Sanader položio je vijenac podno spomenika svim poginulim francuskim vojnicima u ratu.

Na povratku iz Lurda hrvatski su se hodočasnici zaustavili u Nici, gdje je u Hrvatskoj katoličkoj misiji, u crkvi sv. Ivana don Bosca, služena misa, na kojoj je propovijedao policijski kapelan don Josip Stanić. U Padovi su hodočasnici posjetili baziliku sv. Antuna Padovanskoga i franjevački samostan u kojemu je smješten memorijalni prostor sv. Leopolda Bogdana Mandića, a na toj misi propovijedao je vojni kapelan o. Jozo Mravak. Po povratku u Zagreb, svi su hodočasnici, predvođeni biskupom Jezerincem, zajedno zahvalili Bogu, a zahvale za dobru promidžbu Hrvatske u tom najvećem marijanskom svetištu svakako treba uputiti i

Vojnom ordinarijatu, čiji su djelatnici zaslužni što već šesnaestu godinu hodočastimo u Lurdu, svake godine u sve većem broju. Njihove napore prepoznao je i dosadašnji direktor Međunarodnoga vojnog hodočašća Jean- Louis Theron, koji je uručio priznanja u obliku medalje trojici državnih tajnika, generalu Zdilaru kao zapovjedniku hodočašća te biskupu Jezerincu, mons. Šantiću i Petru Klariću, koji već godinama skrbi za tehničku provedbu hodočašća i, kako je Theron rekao, "diskretno vodi hrvatske hodočasnike, besprijeekorno odrađujući brojne zadaće". Tu je i č. s. Marijana Kustura, generalica reda

Služavke malog Isusa i predstojnica Unije časnih sestara RH, za koju svi govore da bez nje mnogo toga ne bi bilo moguće. Ima još onih koje bi trebalo spomenuti kada go-

Umirovljeni bojni Andrija Kolobarić, predsjednik Udruge ratnih veterana 1. gbr Tigrovi:

Lurd i Gospa pozivaju nas k sebi. Za nas katolike, to je mjesto okupljanja u obnovi i pronalaženju vjere, za bolesnike nada u ozdravljenje ili ohrabrenje, za tužne izvor nade. Ljudi iz cijelog svijeta okupljaju se u zajednicu koja moli, a razlog više za ovogodišnje hodočašće jesu i veliki jubileji koji se slave u Lurdu. Zahvalan Bogu i Gospi te dragim ljudima, napose hrvatskim braniteljima, ponosan sam što hodočastim u mjesto gdje je Nebo dodirnuo Zemlju.

vorimo o zaslužnima za održavanje tradicije hodočašćenja u Lurdu, no sve veći odaziv hodočasnika i sve intenzivnija zastupljenost Hrvatske u organizaciji hodočašća najveće im je priznanje što uspješno pridonose promidžbi hrvatskih vojno-redarstvenih snaga, u korist hrvatske države i na ponos hrvatskog naroda. ■

■ Ove je godine u Lurdu otvoreno Selo mira u sklopu kojega su se održavale razne manifestacije, a najposježeniji je bio štand na kojem se uz Hrvatsku turističku zajednicu predstavila i tvrtka Potomac sa svojim nadasdaleko poznatim proizvodima - Croata kravatama i maramama, koje su darivali posjetiteljima, kao i uzvanicima Vojnog ordinarijata

US Army

PRIPADNICI 10. planinske divizije američke kopnene vojske (US Army) koji se razmještaju u misiju u Afganistanu opremaju se novim uređajem za prevođenje, baziranim na globalno popularnom medijskom plejeru Apple iPod. Uređaj je dobio naziv Vcommunicator Mobile, a za potrebe vojske dobavlja ga tvrtka

vizije te zaključili kako bi im upravo to trebalo za njihovu misiju u Afganistanu.

Vcommunicator Mobile je jednosmjerni uređaj za prevođenje koji pomaže vojnicima u raznim situacijama. Primarna mu je uporaba na razini pojedinca, tima i odjela, a treba omogućiti olakšanu komuni-

iPod u vojsci

Vcom3D. Program nabave počeo je 2006., kad je tvrtka prvi put predstavila prototip na konferenciji I/ITSEC. Tamo su ih vidjeli i predstavnici 10. planinske di-

kaciju s lokalnim stanovništvom. Za uređaj je bitno da bude malen i jednostavan za obuku i uporabu na terenu.

Naručeno je 260 sustava, s rokom dostave do kraja prve polovice 2008. Model koji rabi iPod kao platformu nosi se na tijelu, a razvijena je i nova inačica koja kao platformu rabi iPod nano, koji se zbog manjih dimenzija može nositi oko ručnog zgloba.

Uređaj vojnicima omogućuje video, pisano i verbalno prevođenje na terenu te mogućnost učenja jezika i upoznavanja kulturalnih značajki. Planovi ministarstva obrane predviđaju nastavak razvoja naprednije dvosmjerne inačice prevođitelja u ručnoj inačici i inačici za prijenosno PC računalo.

M. PETROVIĆ

Nova inačica HARM-a

PREDSTAVNICI američke tvrtke Raytheon Missile Systems nedavno su u javnosti potvrdili višegodišnja nagađanja da uz rad na proturadarskom projektilu zrak-zemlja AGM-88E AARGM (Advanced Anti-Radiation Guided Missile) razvijaju još jedan proturadarski projektil, koji se također dijelom temelji na dosadašnjem proturadarskom projektilu zrak-zemlja AGM-88C/D HARM (High speed Anti Radiation Missile). Riječ je o proturadarskom projektilu s ramjet pogonom, na kojemu rade protekle tri i pol godine i koji bi mogao najvjerojatnije biti integriran u supersonični projektil AGM-88 HDAM (HARM Destruction of enemy air defence Attack Module), koji je zadnja HARM-ova podinačica. Time bi takav "novi" AGM-88 HDAM dobio znatno bolje taktičko-tehničke performanse, posebice u pogledu maksimalnog dometa, koji bi u usporedbi s dosadašnjih oko 100 km iznosio više od 240 km, te u pogledu poboljšanog susta-

va navođenja i preciznosti udara na protivničke ciljeve.

Kako navode u Raytheonu, veliki izazov za njihove inženjere jest tehničko-taktički zahtjev, koji postavljaju u američkom ratnom zrakoplovstvu i ratnoj mornarici, a to je da novi projektil svojim dimenzijama i težinom mora biti sukladan postojećim mogućnostima

podvješavanja projektila, kako na vanjske tako i na unutartrupne nosače projektila. To znači da su na određen način zadani gabariti duljine tijela projektila (oko 4,1 m) i njegove težine (oko 360 kg). Na samom tijelu novog projektila, u odnosu na dosadašnji izgled AGM-88 HDAM-a, Raytheon je obavio više preinaka. Na nedavno predstavljenom mock-upu projektila nauočljivije su: eliminacija krilaca/stabilizatora u središ-

njem dijelu trupa projektila, postavljanje dva uvodnika zraka za ramjet pogon, te četiri nova mala repna stabilizatora koji su i glavne upravljačke površine projektila. Što se tiče ramjet pogona, prema određenim najavama, Raytheon se odlučio za određeni zaokret pa se umjesto za domaću tvrtku ATK (Alliant Techsystems) odlučio za njemačkog proizvođača Bayern-Chemie.

I. SKENDEROVIĆ

Nastavlja se razvoj Thora

ŠVEDSKA podružnica britanske tvrtke BAE Systems (djeluje pod imenom BAE Systems Haggglunds) nastavlja razvoj kotačne inačice vozila u sklopu programa SEP (Split-terskyddad Enhets Platform - modularno oklopno taktičko vozilo). Program SEP pokrenut je kao privatni projekt tvrtke sa svrhom razvoja obitelji naprednih višenamjenskih oklopnih vozila u kotačnoj i gusjeničnoj inačici.

Iako je predviđeno da vozila iz programa SEP imaju hibridni dizel-električni pogonski sustav, dva dovršena i dostavljena kotačna prototipa (pogonske konfiguracije 8x8) imaju klasični mehanički pogonski sustav. Razlog za to je procjena da hibridni pogonski sustavi nisu još dovoljno sazreli. No, kad budu dos-

tupni, hibridni pogonski sustavi, koji pružaju očite operativne prednosti pred mehaničkim, integrirat će se u postojeću platformu. S tim ne bi trebalo biti osobitih teškoća jer je platforma od početka zamišljena za takav tip pogona.

Vozilo za švedsko tržište i dalje nosi ime SEP, dok je za potrebe marketinga na međunarodnom tržištu osmišljeno atraktivnije ime iz bogate nordijske mitologije - Thor.

Osim imena, Thor se od SEP-a razlikuje i nešto većim unutarnjim korisnim prostorom i nosivošću, što ga čini pogodnijim za veći opseg

mogućih zadaća. Pokreću ga dva redna šestcilindarska motora Steyr, snage 225 kW svaki, koji su smješteni u prednji dio vozila. Snaga se na kotače prenosi sedambrzinskim automatskim mjenjačem. Ima dva člana posade i prostor za smještaj do 10 vojnika.

M. PETROVIĆ

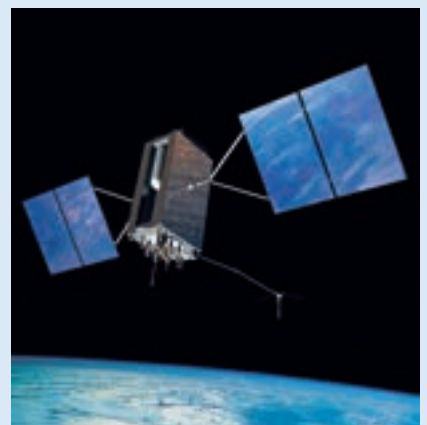
GPS Block III

biti i lansiran prvi satelit. Cijeli GPS sustav sastojat će se od tri dijela, GPS IIIA, GPS IIIB i GPS IIIC. Planirana ukupna konstelacija GPS III sustava predviđa izgradnju i lansiranje osam satelita GPS IIIA, potom osam satelita GPS IIIB te 16 satelita GPS IIIC, koji će u cijelosti u orbiti zamijeniti GPS II konstelaciju satelita.

Uz očekivana poboljšanja u smislu kvalitetnije pokrivenosti zemlje signalom te izdašnjih servisnih usluga kako u vojne tako i u civil-

velike važnosti poboljšani M kod satelitskog signala, koji će donijeti još snažniji i precizniji signal uz njegovu veću servisnu iskoristivost, te znatno veću otpornost na električno ometanje. Za civilne svrhe GPS III sustav će donijeti novi L1C signal, a cijeli novi GPS sustav će imati i određenu razinu kompatibilnosti/interoperabilnosti s europskim satelitskim sustavom Galileo, u skladu sa sporazumom koji su tijekom 2006. sklopili Lockheed Martin i EADS.

I. SKENDEROVIĆ

SREDINOM svibnja, Lockheed Martin Space Systems Company sklopio je vrlo važan ugovor s američkim ratnim zrakoplovstvom. Za iznos od 1,46 milijardi američkih dolara dogovoren je razvoj GPS sustav nove generacije, GPS Block III. U razvoju novog GPS sustava, uz Lockheed Martin bit će uključene i tvrtke ITT i General Dynamics. Glavna razvojna faza trebala bi biti završena do 2014., kada bi trebao

ne svrhe, najznačajniji operativni pomak bit će učinjen u "umrežavanju" svih satelita, čime se želi postići istodobna "umrežena" kontrola i upravljanje svim satelitima u orbiti, što će moći obavljati iz samo jedne zemaljske kontrolne postaje. Time više neće biti potrebno čekanje jedinog satelita da orbitira do zahvata zemaljske antene kako bi se potom obavilo njegovo potrebno ažuriranje. Za vojne svrhe će biti od

Britanci odabrali Piranhu

BRITANSKO je ministarstvo obrane početkom svibnja objavilo privremeni odabir oklopnog vozila Piranha 5 kao preferirajućeg dizajna za program višenamjenskih oklopnih vozila FRES (Future Rapid Effect Systems). Piranha 5 je prvo odabrano vozilo za obitelj vozila programa FRES i riječ je o dijelu programa koji je najžurniji. Žuri se zato što će to vozilo uskoro zamijeniti postojeća (i vrlo stara) oklopna vozila Saxon i FV 430, kojima se trenutno služi britanska kopnena vojska (Army).

Piranhu 5 nudi britanska podružnica američke tvrtke General Dynamics. To nije novo i nepoznato vozilo. Riječ je o petoj generaciji Piran-

he, koja je dosad (od prve do četvrte generacije) načinjena u više od 9300 primjeraka. To je čini apsolutnim tržišnim liderom i najzastupljenijim kotačnim oklopnim vozilom zapadne proizvodnje. U uporabi ga imaju vojske 21 države, s dobrim operativnim rezultatima.

Nova, peta, generacija Piranhe nudi povećanu masu (do 28 tona) i unaprijeđenu oklopnu zaštitu uz mogućnost daljnjih poboljšanja. Unaprijeđen je i pogonski sustav, koji sad ima sustav elektroničkog nadzora. Konstruktori su predvidjeli i mogućnost ugradnje hibridnog pogonskog sustava, što će ovisiti o uspješnosti razvoja takvih sustava.

M. PETROVIĆ

General Dynamics UK

Britanska mornarica razmatra topove kalibra 155 mm

tojeći kalibra 114 mm (4,5 in), kojim su standardno opremljeni razarači i fregate britanske mornarice, a već je gotovo 30 godina standardno naoružanje spomenutih plovila.

U skladu s pisanjem internog magazina britanskog ministarstva obrane, Preview, projekt topa 155 mm dio je programa o zadovoljavanju potreba za mornaričkom vatretnom potporom. Postojeći topovi kalibra 114 mm nisu udovoljili traženim zahtjevima

zbog ograničenja u dometu i točnosti. Time se nametnula potreba za većim kalibrom, onim od 155 mm, pri čemu bi mornarica iskoristila poboljšanja 155 mm tehnologije u kopnenoj domeni, dok bi istodobno smanjila troškove u radnom vijeku uporabom istog streljiva kao i britanska kopnena vojska.

Svrha je prve i druge faze studije otkloniti nedostatke koji su se pojavili na postojećim, već ugrađenim topovima 155 mm Mk8 Mod 1, kao što su smanjenje zagrijavanja cijevi, automatsko rukovanje te punjenje streljivom i paljenje naboja. Tim

stručnjaka tvrtke BAE Systems navodi kako su već došli do pojedinih inženjerskih rješenja, pri čemu je povratak mornaričkog topa kalibra 155 mm održiviji svakom novom fazom projekta. U prvoj fazi studije, procijenjene vrijednosti oko 1,5 milijuna funti, razmatrana je mogućnost montaže haubice na vlastiti pogon AS90 na postojeću temeljnu strukturu topa 114 mm Mk8 Mod 1. Druga faza studije, vrijedna oko 700 000 funti, nadogradit će se na postojeće istraživanje te će detaljnije razmatrati moguće tehnološke rizike predloženog rješenja. Ako se ta faza studije pokaže uspješnom, do kraja godine uslijedila bi početna ispitivanja paljbe kopnene inačice.

Posljednji ratni brod britanske kraljevske ratne mornarice koji je opremljen mornaričkim topom kalibra 155 mm bila je krstarica HMS Blake, čija je gradnja započela polaganjem kobilice 1944., a u operativnu službu ušla je tek 1969., dok je radni vijek trajao tek 13 godina. Ujedno je to bila i posljednja krstarica u sastavu kraljevske ratne mornarice.

M. PTIĆ GRŽELJ

UPRAVA za akvizicije i istraživanja pri britanskom ministarstvu obrane dodijelila je ugovor tvrtki BAE Systems za izradu studije izvodljivosti integracije i opremanja budućih površinskih borbenih plovila britanske ratne mornarice topovskim sustavom kalibra 155 mm odnosno 6,1 inča, koji je namijenjen ispaljivanju dalekometnog precizno vođenog streljiva. Studijom je također predviđena mogućnost ugradnje jačeg topovskog sustava i na postojeće brodove. Ako se studija pokaže uspješnom, novi top bi potencijalno mogao zamijeniti pos-

Potpisani ugovori za gradnju razarača klase Zumwalt

AMERIČKA ratna mornarica dodijelila je tvrtkama Bath Iron Works, podružnici tvrtke General Dynamics i Northrop Grumman Ship Systems ugovore pojedinačne vrijednosti 1,4 milijarde dolara, uz osiguranje naknadno nastalih troškova za gradnju prvih dvaju razarača nove generacije, naoružanih navođenim projektilima klase Zumwalt, DDG 1000 i DDG 1001. Northrop Grummanovo brodogradilište Ingalls odgovorno je za gradnju drugog broda u klasi, a ujedno im je dodijeljena gradnja nadgrađa za sve preostale razarače koji će biti naknadno naručeni. S obzirom na potpuno novi koncept programa i samoga razarača, američka ratna mornarica se odlučila za strategiju simultane gradnje prvih dvaju brodova radi smanjenja troškova gradnje, a ujedno potičući međusobnu suradnju između brodogradilišta.

Trenutačno je planirana gradnja sedam razarača naoružanih navođenim projektilima klase Zumwalt,

poznatih pod nazivom DD(X) program, istisnine 14 500 tona i duljine 183 metra. Preostale osnovne značajke trupa jesu širina 24,1 m i gaz 4,1 m. Propulzijski sustav temelji se na dvije Rolls-Royceove Marine Trent-30 plinske turbine i pomoćnim dizel-generatorima snage 78 MW. Porivni sustav u skladu sa specifičnom formom trupa trebao bi razvijati brzinu nešto veću od 30 čv. Temeljno naoružanje novih razarača činit će 20 modula Mk 57 sustava za vertikalno lansiranje projektila, uključujući ukupno 80 projektila Evolved Sea Sparow Missile (ESSM), Tactical Tomahawk Block IV, Standard Missile 2 Block III (SM-2MR) i protupodmorničke rakete ASROC, zatim dva topovska sustava kalibra 155 mm i dva sustava za blisku borbu (CIWS) Mk 110 kalibra 57 mm. Imat će mogućnost prihvata dvaju helikoptera tipa SH-60 LAMPS ili jednog MH-60R.

Kako je gradnja prvog broda u klasi DDG 1000 povjerena brodo-

gradilištu Bath Iron Works, dogovorena isporuka se očekuje u lipnju 2013., dok bi prema potpisanom ugovoru s tvrtkom Northrop Grumman Ship Systems isporuka drugog broda trebala uslijediti u srpnju sljedeće godine. Američka mornarica namjerava naručivati po jedan brod godišnje, počevši od poslovne godine 2009. do 2013. Vojnomornarički analitičari i stručnjaci procjenjuju da će svaki pojedini razarač stajati oko 3,4 milijarde dolara.

M. PTIĆ GRŽELJ

Enhanced Paveway II za nizozemske Falcone

POČETKOM travnja, tvrtka Raytheon objavila je da je sklopila ugovor s nizozemskim ministarstvom obrane, na temelju kojega će nizozemskom kraljevskom ratnom zrakoplovstvu biti isporučeno 200 laserski navođenih bombi. Riječ je o tzv. poboljšanoj inačici laserski navođenih bombi Enhanced Paveway II DMLGB (Dual Mode Laser Guided Bomb), kojoj je dodan kit s dvo-

strukim GPS/INS sustavom navođenja, čime se postiže operativna uporabljivost bombe u svim meteorološkim uvjetima, te njezina veća preciz-

nost pri udaru na označene ciljeve. Raytheon navodi i to kako je ovom narudžbom Nizozemska postala treći europski operater (nakon Danske i Portugala) ovog tipa navođenog zrakoplovnog naoružanja, koji će njime opremiti svoje borbene avione F-16MLU. Također, navode i to da se nadaju kako je narudžba od 200 En-

hanced Paveway II DMLGB bombi tek početna količina. Inače, Enhanced Paveway II DMLGB se temelji na klasično nenavodenoj aviobombi opće namjene Mk 82, nominalne težine 227 kg (ovisi o dodatnom opremanju bombe, vrsti upaljača i eksploziva), kojoj je dodan laserski upravljački kit, poslije dopunjen dodatnim GPS/INS sustavom navođenja. Financijska izdvajanja za takvo dodatno opremanje aviobombi razmjerno su mala, uz postizanje boljih operativnih rezultata u pogledu pouzdanosti bombe, dodatne "stand-off" dimenzije koju pruža posada

aviona pri obavljanju napadnih zadataka i smanjenje neželjenih kolateralnih žrtava, što se u konačnici i potvrdilo u stvarnim borbenim uvjetima u Iraku.

I. SKENDEROVIĆ

Neobnovljivi izvori energije

Ankica ČIŽMEK

Obnovljivi izvori energije pružaju znatan potencijal za budućnost, ali trenutačno su vrlo ograničenih mogućnosti i energija koja dolazi iz njih skuplja je. Zbog toga će proći još neko vrijeme do veće upotrebe takvih izvora energije. Do tada se moramo osloniti na neobnovljive izvore energije. To su: nuklearna energija, ugljen, nafta i prirodni plin.

Ugljen, naftu i prirodni plin zovemo još i fosilnim gorivima. Samo ime fosilna goriva govori o njihovom nastanku. Prije mnogo milijuna godina ostaci biljaka i životinja počeli su se taložiti na dno oceana ili na tlo. S vremenom je te ostatke prekrilo sloj blata, mulja i pijeska. U tim

uvjetima razvijale su se vrlo visoke temperature i veliki pritisci, a to su idealni uvjeti za pretvorbu ostataka biljaka i životinja u fosilna goriva. Glavni izvor energije fosilnih goriva je ugljik, pa njihovim izgaranjem u atmosferu odlazi mnogo ugljičnog dioksida. To je glavni problem iskorištavanja fosilnih goriva, gledano iz ekološkog kuta. Na slici je prikazan rast koncentracije ugljičnog dioksida u atmosferi u zadnjih 150 godina. Vidljivo je da se koncentracija u tom razdoblju povećala za čak 28%. Zadnjih 150 godina razdoblje je sve većeg povećanja upotrebe fosilnih goriva. Na početku se najviše upotrebljavao ugljen, koji je i najopasniji za okoliš jer u atmosferu ispušta,

uz ugljični dioksid, i sumpor te neke druge tvari. Sumpor se u atmosferi spaja s vodenom parom i tvori sumpornu kiselinu, koja pada na tlo u obliku kiselih kiša. Problem kiselih kiša najizraženiji je bio u SAD-u i Kanadi, ali ni europske države nisu bile pošteđene. U Europi su najviše problema imale Njemačka i Velika Britanija. Da bi smanjio mogućnost kiselih kiša, SAD je uložio oko dvije milijarde dolara u istraživanje metoda za pročišćavanje ugljena. Tehnologije pronađene tim istraživanjima znatno su smanjile učestalost pojavljivanja kiselih kiša. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Nuklearne tehnike u borbi protiv terorizma (II. dio)

Postoji čitava lista različitih senzora koji se upotrebljavaju za kontrolu i inspekciju. Moderni sustavi inspekcije osoblja, tereta, paketa i vozila jesu neinvazivne "imaging" (slikotvorne) tehnike koje se koriste penetrirajućim zračenjem. Rad na razvoju novih senzora odvija se u nizu svjetskih laboratorija

Vladivoj VALKOVIĆ

Uobičajeni instrumenti koji se koriste x-zrakama osnivaju se na mjerenju redukcije njihova intenziteta u prolasku kroz proučavani objekt. Za danu energiju x-zraka apsorpcija ovisi o debljini objekta te o njegovu atomskom broju, Z. Ako je energija x-zraka veća od 100 KeV, apsorpcija ovisi ponajprije o gustoći materijala, neovisno o njegovu atomskom broju. Zbog toga materijali veće gustoće apsorbiraju više x-zraka, što daje tamniju sliku. To se načelo primjenjuje za detekciju oružja u prtljazi u zračnim lukama. No, time se ne može detektirati eksplozivna naprava koja se u prtljazi nalazi iza objekta velike gustoće.

Da se poveća vjerojatnost detekcije eksploziva, potrebno je povećati osjetljivost metode s obzirom na atomski broj materijala. To se može postići pobudom istog uzorka drugom (manjom) energijom x-zraka. Za niže energije x-zraka apsorpcija ovisi i o atomskom broju i o debljini. Na taj je način moguće razlikovati željezo, koje ima Zef od 25, i eksploziv, koji ima Zef od 7. Kombinacija x-zraka niske i visoke energije (sustav dvostruke energije) omogućuje identifikaciju eksploziva koji imaju veliku gustoću, a mali Z.

Nuklearna kvadrupolna rezonancija (NQR) jest metoda koja se osniva na uporabi kvadrupolnog momenta dušika za detekciju spojeva

kao što je TNT. NQR metoda se osniva na interakciji između nuklearnog kvadrupolnog momenta i gradijenta električnog polja. NQR frekvencija je svojstvo materijala. Prednost je ove metode da gotovo nema krivih pozitivnih signala. Problem je pak u tome što metoda ne može detektirati eksploziv unutar vodljivog materijala, dakle je neuporabljiva za metalne mine. Metoda je osjetljiva samo na TNT, a problem je i detekcija zakopanih mina. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

US DoD

Hyuga - razarač koji to zapravo nije

Šezdeset i dvije godine nakon završetka II. svjetskog rata, japanska ratna flota ponovno u svom sastavu ima pravi nosač letjelica. Japanci su ga klasificirali kao "razarač - nosač helikoptera", ali on je zapravo sve drugo samo ne razarač

Igor SPICIJARIĆ

Dvadeset treći dan mjeseca kolovoza 2007. godine ostat će zabilježen zlatnim slovima u poslijeratnoj povijesti Zemlje Izlazećeg Sunca. Tog dana japanske pomorske samoobrambene snage (JMSDF - Japanese Maritime Self-Defence Force) porinule su u more svoj prvi čistokrvni nosač letjelica. Šezdeset i dvije godine nakon što je u ime Hirohita (tadašnjeg japanskog cara) njegov opunomoćenik, ministar vanjskih poslova Mamoru Shigemitsu, na palubi bojnog broda BB-63 Missouri, pred generalom MacArthurom 2. rujna 1945. potpisao bezuvjetnu kapitulaciju - zatvoren je još jedan povijesni krug.

Zbog onih mladih, koji možda ne poznaju najbolje događanja vezana za pomorske operacije na Pacifiku tijekom II. svjetskog rata, treba napomenuti da

je 1940. godine Japan uz SAD i Veliku Britaniju bio svjetska pomorska velesila, naročito kada su u pitanju bili nosači zrakoplova. Vojnički poraz i bezuvjetna kapitulacija imali su za posljedicu gotovo totalno razoružanje i strogi saveznički, ponajprije američki nadzor nad poslijeratnim Japanom. Jedno od najčvršćih uporišta takve restriktivne politike prema militarizaciji Japana nalazi se u njegovu ustavu iz 1947. godine. Po odrednicama ustava, japanska vlada je formirala Samoobrambene snage tek 1954. godine. Članak br. 9 u svom drugom paragrafu izričito zabranjuje razvijanje i posjedovanje strateških oružnih sustava kao što su oružje za masovno uništavanje, interkontinentalni raketni balistički projektili (ICBM), strateški bombarderi dugog

doleta, ali i ofenzivni nosači zrakoplova.

Poslijeratna podjela svijeta na dva međusobno vojno i ideološki suprotstavljena bloka, ali i nevjerojatan rast japanske ekonomije promovirali su Japan u najvažnijeg američkog saveznika u Aziji. Daleko od američkog tla, ali u neposrednoj blizini SSSR-a, Kine i Sjeverne Koreje, Japan je zapravo postao "nepotopljivi američki nosač zrakoplova" i prirodna brana širenju ruskih i kineskih pomorskih ambicija prema jugoistoku kontinenta. Pragmatična američka politika i ekonomske mogućnosti omogućile su Japanu da u sklopu dopuštenog postotka ulaže golemu financijska sredstva u modernizaciju i opremanje svojih Samoobrambenih snaga, posebice u njihovu pomorsku komponentu. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Balistički projektili Polaris

lako prvi američki balistički projektil namijenjen uporabi sa strateških podmornica, Polaris je od početka bio uspješan program, što baš i nije bilo često s američkim oružjima za prijenos nuklearnog oružja

—Tomo JANJČEVIĆ—

Najubojitiji stroj koji je ljudski rod do sada razvio jest podmornica s nuklearnim pogonom naoružana balističkim projektilima s nuklearnim bojnim glavama. U ovoj kombinaciji ujedinjena su najučinkovitija svojstva nuklearne tehnologije. Prije svega, to je nuklearni pogon koji osigurava gotovo beskonačni doplov i nepotrebnost izranjanja podmornice na površinu mora. Zbog toga podmornica s nuklearnim pogonom može ostati u morskim dubinama mjesecima, skrivena od neprijatelja. Te odlike imaju i jurišne podmornice s nuklearnim pogonom, ali ipak nisu najubojitije oružje. Presudna razlika između jurišnih i strateških podmornica s nuklearnim pogonom u njihovom je naoružanju, prije svega u balističkim projektilima s nuklearnim bojnim glavama.

Nakon II. svjetskog rata, velike sile, prije svega Sovjetski Savez i Sjedinjene Američke Države, započele su intenzivni razvoj nuklearnog oružja i sredstava kojima će ih prenijeti do ciljeva. Poslije malog lutanja, razvojem bombardera i krstarećih projektila, vrlo brzo se iskristaliziralo da su najbolje sredstvo za to balistički projektili. Oni su osigurali velik domet, dostatnu preciznost, veliku brzinu djelovanja i, što je najvažnije, nemogućnost presretanja nakon što su lansirani. U početku su, zbog njihove veličine i tekućeg raketnog goriva, sve balističke projekte smjestili u pripremljene baze na kopnu. Ali to je značilo da neprijateljska strana zna poziciju projektila i da može poduzeti pre-

ventivne udare na njih kako bi postigla početnu prednost. Ukopavanjem lansera projektila duboko pod zemlju taj je problem tek djelomično riješen. Drugo je rješenje bilo razviti pokretne interkontinentalne balističke projekte, koji će se stalno kretati te zbog toga neprijatelj neće znati njihovu poziciju.

Kao idealno rješenje odmah se pokazao smještaj balističkih projektila na podmornice. Prednosti podmornice bile su višestruke. Prva je bila što oceani i mora prekrivaju više od 70 posto Zemlje, a njihove su dubine idealne za skrivanje i najvećih podmornica. Osim toga, i Sjedinjene Američke Države i bivši Sovjetski Savez imaju izlaze na oceane, što je neprijatelju omogućavalo da ih napadne iz velike blizine. U početku je to bilo itekako važno jer su balistički projektili imali relativno malen domet. Jedini je problem bio što su dizel-električne podmornice imale mali doplov i malu autonomiju te su često morale izranjati da bi dopunile akumulatore. Svi su ti nedostaci riješeni razvojem nuklearnog pogona. Kad je Nautilus (prva podmornica s nuklearnim pogonom) dokazala učinkovitost novog pogona, sve su države koje su htjele zadržati ili steći status velesile započele razvoj strateških nuklearnih podmornica. U tome su, naravno, prednjačile Sjedinjene Američke Države i Sovjetski Savez. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Politički atentati (IX)

Luis Carrero Blanco (1973.)

Španjolski premijer i Francov nasljednik admiral Luis Carrero Blanco ubijen je u rujnu 1973. godine u atentatu baskijske terorističke skupine ETA. Atentat je izveden podmetanjem eksploziva ispod madridske ulice kojom je njegov automobil prolazio. Atentat na admirala Blanca ostao je do danas najznačajnijom akcijom koju je ETA izvela

— Hrvoje BARBERIĆ —

■ Krater nastao nakon eksplozije

Početkom sedamdesetih godina XX. stoljeća Španjolska je bila pod režimom ostarjelog diktatora Franca. Nakon svršetka Građanskog rata, na meti represije Francova režima, osim političkih protivnika, bile su i manjinske etničke zajednice koje su podržavale republikansku vladu, među kojima i Baski. Skupina mladih članova Baskijske nacionalističke stranke nezadovoljnih *statusom quo* još je 1959. osnovala paravojnu formaciju pod nazivom Baskijska domovina i sloboda (Euskadi Ta Askatasuna - ETA) ili kolokvijalno Baskijska separatistička organizacija. Prvu tero-

rističku akciju ETA je izvela, uoči obilježavanja obljetnice početka Španjolskog građanskog rata 1961. godine, neuspješnim podmetanjem eksploziva pod željezničku prugu. No, sljedećih su godina akcije ETA-e postale smjelije i tehnički dobro izvedene.

Blanco postaje premijer

U lipnju 1973. za premijera Španjolske imenovan je admiral Luis Carrero Blanco. Blanco je rođen 1903. godine u pokrajini Cantabriji. Nakon obrazovanja na vojnoj akademiji sudjeluje u marokanskoj vojnoj kampanji, dok je tijekom

Građanskog rata jedan od najistaknutijih zapovjednika vojske nacionalista. Ustoličenjem Franca za španjolskog *caudilla*, Blanco postaje jedan od vodećih ljudi u zemlji te je zadužen za razvoj mornarice. Godine 1957. postavljen je za ministra u vladi, a vrhunac njegove vojno-političke karijere nastupio je imenovanjem za premijera te proglašavanjem za nasljednika ostarjelog Franca. Blancov premijerski mandat nije dugo trajao. Već u jesen iste godine stradao je u atentatu.

Atentat na Blanca trebao je biti izveden 20. rujna 1973. godine, a

■ Automobil u kojem je bio Blanco završio je na terasi s dvorišne strane ulice

■ Premijer Luis Carrero Blanco

vodstvo ETA-e akciju je nazvalo Operacija Ogro. Prema prvobitnom planu, ETA nije namjeravala ubiti Blanca već ga je namjeravala oteti u zamjenu za otkupninu i puštanje pripadnika ETA-e iz zatvora. No, zbog prejakog osiguranja oko Blanca, plan je promijenjen i odlučeno je da ga ubiju. Operativci ETA-e su pola godine prije atentata iznajmili podrumski stan u ulici Calle Claudio Coello, kojom je Carrero prolazio na putu do obližnje crkve. Tijekom sljedećih pet mjeseci, kroz otvor u zidu podrumskog stana ispod uličnog asfalta u najvećoj je tajnosti iskopan tunel. Stanodavcu su se operativci ETA-e predstavili kao studenti kiparstva, kako bi objasnili veliku količinu prašine u stanu. Na sam dan atentata, trojica pripadnika ETA-e preodjeveni u električare postavili su u tunel osamdeset kilograma eksploziva, ukradenog iz vojnog skladišta, i detonirali ga u trenutku prolaska Blancova automobila. Blancovo vozilo je u eksploziji odbačeno dvadeset metara u zrak te je, preletjevši preko zgrade, palo na dvorišnu stranu ulice. Blanco je preživio trenutak eksplozije i pada, ali je umro nekoliko minuta

kasnije, a uz njega su ubijeni njegov vozač i tjelohranitelj, dok su još četiri osobe ozlijeđene.

Demokratizacija Španjolske

U siječnju 1974., ETA je javnim priopćenjem i službeno preuzela odgovornost za Blancovo ubojstvo. Atentat je do danas ostao vjerojatno najvažnija akcija koju je ETA izvela, jer je Blanco bio osoba koja bi vrlo vjerojatno nastavila tadašnji smjer frankističke politike, te se u tom smislu može reći da je atentat trasirao put demokratizaciji Španjolske. Španjolska je nakon Blancove smrti za-

njolske, koji je kulminirao Francovom smrću 1975. godine, odnosno donošenjem novog ustava, uz potporu novog državnog poglavara kralja Juana Carlosa, a tim ustavom je tri godine poslije restauriran parlamentarizam.

U mjesecima nakon Blancova ubojstva, na teritoriju više europskih zemalja ubijeno je pet pripadnika ETA-e, za što je odgovornost preuzela španjolska ekstremna desnica. ETA ni nakon obnove demokracije u Španjolskoj nije odustala od terorističkih akcija i novih atentata na istaknute političke osobe. Tako je 1995. planirala ubojstvo kralja Juana Carlosa, koje je trebalo biti izvedeno ispaljivanjem projektila s broda na vilu na obali u kojoj je boravila kraljevska obitelj, a 1996. je pokušala neuspjeli atentat na budućeg premijera Josea Mariu Aznara. Kraj devedesetih donio je sma-

■ Atentat na Blanca vjerojatno je najvažniji atentat koji je ETA izvela

pala u političku krizu, koja je potrajala do Francove smrti. Na mjestu premijera Blanca je zamijenio Torcuato Fernández-Miranda, a godinu dana poslije na čelo zemlje je došao Carlos Arias Navarro, koji je najavio liberalizaciju španjolskog društva. Iako Navarrova politika nije naišla na najbolji odjek među simpatizerima vojnog režima, to je bio početak demokratizacije Špa-

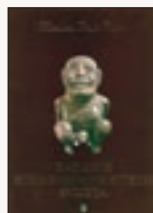
njenje broja akcija ETA-e, zato što se sve više baskijskih predstavnika uključivalo u političke procese, ali i zato što je velik broj osumnjičenih terorista zatvoren. Istodobno se u postfrankističkom razdoblju i sama teroristička organizacija rascijepila na dva krila: radikalno, koje je podržavalo nastavak oružane borbe, i umjereniju struju, koja je zagovarala dijalog s Madridom. ■

Mirjana Polić Bobić: *Rađanje hispanoameričkog svijeta*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2008.

Namjera ove knjige je pružiti hrvatskom čitateljstvu sažet prikaz razvitka društva i kulture hispanске Amerike od europskog otkrića Novog svijeta do kraja 19. stoljeća. U njoj je obrađeno razdoblje od prvog Kolumbova putovanja 1492. do godine 1900., odnosno do početka 20. stoljeća.

Kada je riječ o dijelu svijeta s jezičnom zajednicom koju zovemo hispanoameričkom, najprije nam se nameće pitanje samog naziva: naime, Ameriku (bolje reći Amerike) španjolskoga govornog izričaja nazivamo ili hispanskom ili pak Latinskom Amerikom. Vrlo se često ta dva pojma poistovjećuju sa zemljopisnim pojmom Južna Amerika. No, hispanска je Amerika prostor koji se proteže na dva kontinenta, Južnu i Sjevernu Ameriku, i na kojemu živi više od tristo milijuna ljudi. Ujedinjuje ga španjolski jezik, koji je ili jedini nacionalni i službeni ili jedan od dva nacionalna i službena jezika 18 hispanoameričkih zemalja. U hispanску Ameriku ne ubraja se, dakle, Brazil, najveća zemlja Južne Amerike, u kojemu se govori portugalskim jezikom jer je kao država nastao nakon portugalske kolonijalne vlasti nad tim područjem. Hispanскую Ameriku ujedinjuje i kulturna i društvena tradicija, prenesena iz europskoga hispanskog svijeta (Španjolske), prevladavajuća rimokatolička vjera te velika kulturna miješanost, odnosno suživot rasa i kultura kakav ne postoji nigdje drugdje u svijetu.

Ova knjiga želi prikazati ključne procese razvitka kulture i civilizacije, odnosno oblikovanje hispanoameričkog društva. Namijenjena je svima koji se požele upoznati s tijekom događaja i procesa koji su rezultirali "velikim zemljopisnim otkrićima", ostvarenim pod španjolskom zastavom u 15. i idućim stoljećima, te otkriti složeni proces uspostave španjolskih prekomorskih potkraljevstava i razvitka hispanoameričkih društava.

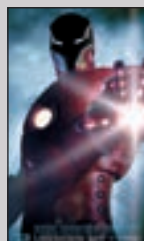

Mirela MENGES

FILMOTEKA

Iron Man

- trajanje: 126 minuta
- redatelj: John Favreau
- glume: Robert Downey Jr. (Tony Stark/Iron Man), Gwyneth Paltrow (Pepper Pots), Jeff Bridges (Iron Monger)

Još od kultnog *Sin Cityja*, duže vrijeme u domaća kina nije stigao film rađen prema stripu, a ujedno vrijedan pozornosti. Najnoviji, *Iron Man* napokon je otklonio moju sumnjičavost. Sa svim potrebnim sastojcima, film o stripovskom junaku - željeznom čovjeku (od slitine zlata i platine, zapravo) postao je dugo traženi prototip junaka 21. stoljeća. Beskrupulozni izumitelj i trgovac oružjem (kojega je maestralno odigrao Robert Downey Jr.) doživi potpunu promjenu nakon što ga zarobe u brdima Afganistana. Zauvijek obogaljen, uspijeva pobjeći konstruirajući prototip onoga što će uskoro postati oklop Irona Mana. Tek tada započinje sagledavati svijet izvan svojega dotadašnjeg korporacijskog. To uključuje i njegovu samozatajnu tajnicu (Gwyneth Paltrow), čije osjećaje napokon počinje zamjećivati. No, pravi se neprijatelj skriva baš u njegovoj blizini. Takav skicirani sadržaj naznačivao bi tek još jedan tipični uradak rađen prema Marvelovu predlošku da nije umiješan sastojak koji čitav film diže na posve drugu razinu. Autoironija svih likova redom, a ponajviše samog Irona Mana, potpuno je oplemenila cjelokupnu filmsku priču, dodajući joj toliko potrebnu dozu humora. Ako ovome dodamo i podatak da je film režirao John Favreau, sjajni epizodni glumac (čak i u ovom filmu), postaje jasno odakle tolika svježina u hollywoodskom blockbusteru. Sasvim je jasno da nam na filmu trebaju super junaci. No, u doba kada *Batmana* već petnaest godina nije režirao Tim Burton i kada se u novoj verziji *Supermana* možemo radovati tek pojavi Eve Marie Saint, *Iron Man* vraća nadu da smo ponovno spremni biti spašeni - i to od loših filmova o super herojima.

Leon RIZMAUL

Nemirni snovi o miru

Mirovna misija - novi je pojam koji je već gotovo cijelo desetljeće u čitavom svijetu, a poglavito u Hrvatskoj posljednjih godina, postao novom sintagmom koja obilježava medijsku i političku javnost. Premda je MIR - shvaćen kao stanje u čovjekovu okruženju i njemu samome, u kojemu se osjeća sretnim - datost za kojom čovjek oduvijek čezne iz najveće dubine svoga bića, on je na jedinstven način postao "fenomen" početkom 21. stoljeća. Aktualizacijom jačanja tzv. terorističke djelatnosti mnogih (ne)skrivenih organizacija na globalnoj razini, čemu je svojevrsan pečat nakon 11. rujna 2001. dala Clintonova izjava da će "borba protiv terorizma dati dušu 21. stoljeću", neorganizirani mir i organizirani nemir dvije su suprotnosti koje "razapinju" suvremenog čovjeka. Dok se današnje globalne strukture moći i njihovi javni protagonisti trude objasniti svijetu svoja nastojanja i teškoće u procesima nemirnog mira, biblijska teologija stalno ističe da čovjeku često nije poznata narav MIRA, toga dobra koje zaziva svim svojim željama, te da putevi kojima ga nastoji doseći nisu uvijek i Božji putevi. Zato bi bilo idealno kad bi i pojedinci i narodi i globalne korporacije išli prema miru istim putem. Odnosno, taj bi put bio sigurniji i cilj dostižniji kad bi od svete povijesti učili kako se traži istinski mir i kad bi htjeli čuti kako Bog obznanjuje dar toga mira u Isusu Kristu. A Isus je, kao jasan kriterij za "osvajanje" nebeskog kraljevstva, nasuprot luđakovoj gradnji kuće na pijesku farizejske isprazne brbljavosti i diplomatskih neplodnih diskusija o vrednotama, istaknuo radikalno opredjeljenje za mudro utemeljenje i gradnju života na čvrstoj stijeni. Njegove jasne riječi odzvanjaju istom dvomilenijskom snagom i na početku ovoga tisućljeća: "Tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pade. Jer - utemeljena je na stijeni" (Mt 7,24-25). Povijest Crkve i svijeta pokazuje nam da nema boljša "poučka" ni pouzdanije "diplomatske aktivnosti" od te evanđeoske, ako ne želimo iza sebe ostaviti "ruševinu veliku". Upravo je tu misao htio istaknuti i bečki nadbiskup kardinal Schoenborn u propovijedi na završnoj misi 50. jubilarnog vojno-redarstvenog hodočašća u Lurdu. Obraćajući se nazočnima na francuskom, engleskom, talijanskom i njemačkom jeziku i apelirajući za zaštitu života od rođenja do prirodne smrti te očuvanje njegova dostojanstva, kardinal je naglasio kako je braniti život velika čast za vojnika. Istaknuo je također Blaženu Djevicu Mariju kao majku života, jer je rodila Krista, te je pozvao nazočne da od Nje izmole da im dade hrabrost kako bi mogli pozitivno odgovoriti životu u svim njegovim segmentima. Marija nam je dala najdragocjenije, dala nam je Isusa, a On je sam za sebe mogao reći "Ja sam kruh života", rekao je kardinal zaključivši: "Želim vama, želim Europi, nove snage da izrečete svoj 'da' životu kako bi i nove generacije živjele." Dakle, samo opredjeljenje za život jest ostvarenje snova o MIRU!

Andelko KAČUNKO

1. lipnja 1941.

Nijemci osvojili Kretu

Razbuktavanjem **II. svjetskog rata**, u jesen **1940.** godine, **Nijemci** su htjeli postati gospodarima **Sredozemlja**, a biti gospodar Sredozemlja značilo je posjedovati **Kretu**. Kreta bi svojim središnjim položajem u Sredozemnom moru dobro poslužila Nijemcima za operacije prema **Cipru**, **sjevernoj Africi** i **Bliskom istoku**, a osigurala bi im i brojne zračne i pomorske baze za djelovanje protiv savezničkih brodova. Zbog inferiornog položaja mornarice u odnosu na saveznike, Nijemci su odlučili zaposjesti otok pomoću dotad već proslavljenih zračnih jedinica. Bila je to prva padobranska akcija te vrste u povijesti, a nazvana je **Mercur**. U rano jutro 20. svibnja, brojni padobranici su se počeli spuštati na otok. Za nekoliko dana na Kretu je stiglo više od 20 000 njemačkih padobranaca. Premda su se saveznici žestoko odupirali, Nijemci su brzo osvojili aerodrom i prisilili saveznike na povlačenje prema južnom dijelu otoka te, nakon toga, na evakuaciju u smjeru **Egipta**. Na kraju, samo desetak dana nakon početka operacije, 1. lipnja **1941.** godine, savezničke snage su potpisale kapitulaciju i predale Nijemcima sve jedinice koje se nisu stigle evakuirati. Tijekom operacije **Mercur** Nijemci su izgubili 7000 vojnika, a Britanci više od 16 000.

3. lipnja 1935.

Normandija osvojila plavu vrpcu

U posljednjih 150 godina, mnogi su pre-kooceanski brodovi svojom veličinom i luksuzom obilježili morska putovanja preko **Atlantika**. Jedan od njih bio je i francuski superteškaš **Normandie**. Taj velebni brod ušao je u povijest već na svom prvom putovanju iz **Le Havrea** u **New York**, 3. lipnja **1935.**, kada je, za samo četiri dana i tri sata, osvojio **Plavu zastavicu** za rekordan prelazak Atlantika. Sve svjetske novine pisale su o najboljoj francuskoj kuhinji na **Normandiji**, a zbog bezbrojnih žarulja nazivana je i **Brodom svjetala**. No, kao i mnogi pre-kooceanski brodovi prije nje, **Normandija** nije bila rođena pod sretnom zvijezdom. Samo godinu dana poslije, **Englezi** su izgradili jednako dojmljiv brod, **Queen Mary**, koji joj je preoteo **Plavu zastavicu**. **Normandija** je odmah uzvratila i ponovo najbrže preplivala Atlantik, a kad su Englezi ponovo postavili rekord, kapetan **Normandije** brzojavnom je čestitkom poručio svom suparniku: "**Do sljedećeg puta!**" Nažalost, suparništvo je prekinuo **II. svjetski rat**, kada je i počela **Normandijina** propast. U njujorškoj luci na brodu je **1940.** izbio požar, zbog čega se prevrnuo na bok i nasukao u plicaku. Svi pokušaji obnove napušteni su **1946.**, kada je brod transportiran u rezalište.

Leon RIZMAUL

WEB INFO

<http://vdha.us>

Na svjetskoj računalnoj mreži danas je sve više stranica, pa je vrlo vjerojatno da je baš o svakoj temi koja vam padne na pamet moguće pronaći relevantni web-site. Drugačije nije ni s temom **vojni psi**, a iz **kataloga** smo ovaj put izabrali stranicu čiji su pokretači američki vojnici koji su tijekom **Vijetnamskog rata** bili vodiči vojnih pasa. Okupljeni su u udrugu koja je, sudeći po stranici, izvrsno organizirana. Bivši vodiči (neki su vjerojatno i sadašnji) odali su dužnu počast svojem radu tijekom zlokobnoga azijskog pohoda, ali posebno zahvaljuju svojim psima. U tome su toliko detaljni da čak postoji i opis svakog psa koji je *služio* u **Vijetnamu**. Ne nedostaje ni podjela postrojbi vodiča po granama i rodovima, fotografija, filmića, memorijalnih podsjetnika, ponude opreme za pse... Ako vas zaista interesira tematika **vojni pas**, a niste zadovoljni prezentiranom stranicom, ne brinite se! Rubrika **Links** odvest će vas prema daljnjim istraživanjima. I za kraj, s obzirom na to da vojni i policijski psi obučeni u **Hrvatskoj** uživaju velik ugled u kinološkom svijetu, i imaju zapaženu ulogu u hrvatskim vojnim kontingentima izvan zemlje, možda bi bilo zgodno da se i u nas pokrene izrada sličnog sitea. Ako već ne postoji...

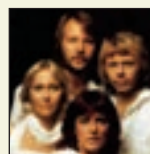
Domagoj VLAHOVIĆ

KVIZ

pripremio D. VLAHOVIĆ

1. Hrvatska grupa **Riva**, koja je 1989. pobijedila na Pjesmi Eurovizije, došla je iz:

- A Zadra
- B Šibenika
- C Splita

2. Glasovita švedska grupa **ABBA** osvojila je 1974. **Euroviziju** pjesmom:

- A Super Trouper
- B Dancing Queen
- C Waterloo

3. Voditelji **Pjesme Eurovizije** održane 1990. u Zagrebu bili su Oliver Mlakar i:

- A Helga Vlahović
- B Vesna Spinčić-Prelog
- C Željka Fattorini

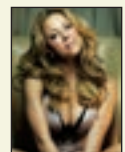

4. Čak tri puta na Euroviziji je trijumfirao:

- A Toto Cotugno
- B Johnny Logan
- C Adriano Celentano

5. Svjetski poznata pjevačica 1988. je pobijedila na Euroviziji za Švicarsku:

- A Cindy Lauper
- B Mariah Carey
- C Celine Dion

Prešanje: ha.2003-04-05

KROKO

INTERNATIONAL

zagreb | hrvatska

POZIVNICA

Čast nam je pozvati Vas da nas posjetite na sajmu vojne obrane i zaštite EUROSATORY u Parizu od 16.-20. lipnja 2008. godine.

Naša tvrtka će izlagati na štandu broj 3866.

Više informacija na dolje navedenim kontaktima.

2008

EUROSATORY

THE INTERNATIONAL

LAND + AIRLAND + HOMELAND

DEFENCE EXHIBITION

Jane's

GICAT

